

1999. feb. 8

MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG

BAJTÁRSI LEVÉL

1881 1945

A BAJTÁRSI LEVÉL ÉS KÖZPONT CÍME:
VETERANS ASSOCIATION OF ROYAL HUNGARIAN GENDAEMERIE
5324 PINEVIEW WAY, APOPKA, FL. 32703. U.S.A.

Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség:
Az MKCsBK. a volt Magyar Királyi Csendőrség történelmi szerepének és hivatásának örököse.

Feladata megőrizni és megörökíteni a volt Testület nemes hagyományait.

Az MKCsBK. a Hazájukból száműzött volt csendőrök bajtársi közössége, melynek tagjai lehetnek a volt Testület csendőrei (hivatalból), tiszteletbeli csendőrök (felkérésre) és csendőrbarátok (önkéntes alapon) -- ha a Közösség céljaival és Feladatával egyetértenek.

Az MKCsBK. működési területén államilag engedélyezett "Nonprofit Corporation", az U.S.A.-ban EIN 59-3271347 szám alatt bejegyezve.

MKCsBK Bajtársi Levél:

Rendeltetése: 1.) A közös sorsra rendelt bajtársak összefogásának és tájékoztatásának biztosítása.

2.) Rászoruló Bajtársaknak és családjainak megsegítése.

3.) A volt Testületről alkotott torz megítélések és vélemények megváltoztatása.

4.) Előadások, ünnepélyek (Cső Nap) rendezésével a fenti célok eléréséhez szükséges anyagi alapok megteremtése.

A Bajtársi Levél az MKCsBK.-nak, mint világszervezetnek központi tájékoztatója.

Minden cikkért szerzője kiadásáért a B.L. kiadója felel. Szerkesztő bizottság: St. Clair Norbert Körmendi Ferenc Felelős kiadó Kiss Gábor, központi vezető.

Cím: Kiss Gábor, 5324 Pineview Way Apopka, FL-32703.

MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG

BAJTÁRSI LEVÉL

1881 1945

*****

51.-ik évfolyam

Első szám. 1999 Febr. 24

KIADJA:

MKCsBK. központi vezetősége Felelős: v. Kiss Gábor.

*****

KÖZPONTI VEZETŐI JELENTÉS.:

Bajtársaim.: komoly figyelmeztetés volt az idei Rendvédelmi Konferencia.---- Rohamos számbeli fogyásunkat hasonló mértékben apadó anyagi támogatás is jellemzi, s az ausztráliai főcsoport kivételével csupán a Fővédnökök, Védnökök és Támogatók vették komolyan a hozzájárulást a három fős magyarországi delegáció, továbbá a szükséges, csendőrségi céljainkat elősegítő kiadások fedezéséhez.

A Bajtársi Levél előállítási és postázási költségeit sem támogatja több mint 25 százaléka a Bajtársaknak s mivel örökségünk továbbélője, az otthoni Bajtársak és a mind nagyobb létszámban Magyarországon felerősödő tiszteletbeli Bajtársak, hozzájárulás nélkül olvashatják és terjeszthetik a B.L.-et, ez év harmadik számával kezdődőleg csak azoknak a külföldön élő Bajtársaknak küldjük a Levelet, akik úgy érzik, hogy az összetartó és tájékoztató B.L. --re érdemes évi 20 U.S.dollárt áldozni. ----Ezt a szomorú korlátozást a Konferencián részvett vezetőségi Bajtársak is egyetértően támogatják, s hiszem, hogy a Bajtársak megértő magatartása szükségtelenné teszik a B.L. szétosztásának korlátozását.

A negatív jelentés mellett ellensúlyozást és komoly haladást jelent az a fejlődés, ami a Testület legfontosabb igényeit illetően fennáll:

1.) Hivatalos felszólítást kaptunk, hogy: "Annak érdekében, hogy a magyar kormánynál ügyükben el tudjak járni, szükségem lenne annak pontos közlésére, hogy milyen lépéseket igényelnek" Írja javaslatunkra egy, a magyar Köztársaságot hivatalból képviselő államférfi.

Természetes, hogy a kongresszuson résztvevő Bajtársak több fontos "igényt" javasoltak, s így azok kiértékelése után a "Csendőrteljesítést visszaállító hivatalos nyilatkozat és a csendőr Emlékművek visszaállításának megoldása" mellett döntöttünk.

Itt kell idézzem a magyar kormány Washingtonban székelő Nagykövetének az idei Csendőrnapon megtartott Rendvédelmi Konferenciára küldött üdvözlő szavait, melyeket Tar Sándor Főkonzul Úr közvetített:

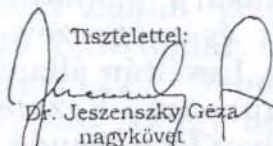
„Tisztelt Honfitársaim!

A magyarországi rendszerváltozás, a Magyar Köztársaság Alkotmánybíróságának 44/1991. számú határozata és a magyar nép tavaly májusi választási döntése immár végleg eltávolította azt az igazságtalan bélyeget, amit a Magyar Királyi Csendőrségre egy idegen megszálló hatalom és annak hazai kiszolgálói rásütöttek.

Hivatásomat tekintve történész vagyok, aki megtalálta a módját, hogy már fiatal korában hiteles képet alakítson ki magában történelmünkéről, így tisztában vagyok azzal a rendkívül hasznos szereppel, amit Hazánk történelmében a Magyar Királyi Csendőrség betöltött. A 1867. évi kiegyezés után az önkényuralom következtében elvadult erkölcsöket és elszabadult indulatokat meg kellett fékezni, és ebben történelmi missziót teljesített a csendőrség. Ezt követően csendőreink évtizedeken keresztül a jogállamiság és a rend őrei voltak. Idősebb vidéki polgártársaink elbeszéléseiből is tudom, hogy falvaink népe ma is milyen tisztelettel és megbecsüléssel emlékszik vissza a csendőrség munkájára. Azt is indokolt hangsúlyozni, hogy a csendőrség állománya a népből származott, és mindvégig népközelben élt. Egyedi kilengések minden intézményben megtörténnek, és ez semmilyen tekintetben nem homályosíthatja el a kedvező összképet.

A Magyar Királyi Csendőrség végzetét az a második világháború okozta, amely az első világháborút lezáró igazságtalan békék következménye volt. Magyarország kormányai számára 1939 után igazán jó döntések lehetősége nem állt fenn, csak a pillanatnyilag kedvezőbbnek látszó kisebbik rosszat lehetett választani. Az 1944. március 19-én német megszállás Hazánk szuverenitását megszüntette, az ország élére lényegében véve egy Quisling-típusú bábkormányt helyezett. A Sztójay-kormány az évezredek magyar hagyományok megsértésével hozzájárult zsidó származású polgártársaink deportálásához, ami akkor is embertelen volt, ha figyelembe vesszük, hogy sem az elhurcoltak, sem az itthon maradottak nem tudták, milyen sors vár a deportáltakra. A formálisan legitim magyar kormány utasításával a csendőrség aligha fordulhatott volna szembe, mégis a deportálások kapcsán alakult ki a Csendőrségről olyan kép, amiből a kollektív felelősség, az 1945. évi feloszlítás, és annyi egyéni tragédia származott.

Megértem, hogy a kollektív felelősség alóli alkotmánybírósági feloldozás nem elégtül ki teljes mértékben az egykori csendőrök erkölcsi rehabilitálására vonatkozó igényt. Őszintén remélem, hogy a közeljövőben sor kerül olyan gesztusokra, lépésekre, amelyek elégtételt nyújtanak a szenvedésekért, a meghurcolásokért, a megbélyegzésért. A legfontosabbnak azonban azt tartom, hogy Önök közül az elmúlt években sokan már bekapcsolódtak valamilyen formában a hazai viszonyok javításába, és tapasztalataikat a hazai közbiztonság megszilárdítása érdekében az otthoni hatóságok rendelkezésére bocsátották. Hivatali kötelezettségeim miatt személyesen nem tudok részt venni jelenlegi tanácskozásukon, de a magyar kormány nevében tisztelettel köszöntöm Önöket, és eredményes munkát kívánok a következő napokban és években."

Tisztelettel:

Dr. Jeszenszky Géza
nagykövet

Bajtársak! Legyünk tárgyilagosak : Kérlek olvassátok el az utolsó bekezdést. Újra és újra!!!

A "megértem szótól a .....köszöntöm kifejezésig. 55 év óta hányszor hallotta ezeket a szavakat a magyar csendőr ? Gondolkozzunk! Mi okozta ezeket a drasztikus változásokat? Az idő, az új nemzeti irány felé haladó új magyar kormányzat, vagy pedig a volt "Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség" szolgálati elkötelezettségének kitartó vállalása?---- Csak a történelem fog végső választ adni, de legalább mi, kihaló csendőrök, megtaláltuk 118 évi szolgálatunk ERTELMÉT a hűséges, becsületes és vitéz emigrációs szolgálatunkban is!!

-- De kiértékelésünk legyen tárgyilagos: Ha mi nem kapcsolódunk be a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem--történelmi Tudományos Társaság történéseinek megtámadhatatlan tudományos munkásságába, ha mi nem veszünk részt a Rendvédelem előmozdítását célzó magyarországi és floridai Konferenciákban, ha mi nem bocsájtunk minden emigrációs kutatómunkát, könyvet és tanulmányt az otthoni magyar szakemberek rendelkezésére, ma nem mondhatnánk büszkén, hogy Magyarországon ma kétszer annyi tiszteletbeli csendőr van, aki a jövő csendőr--szellemű és jellemű közbiztonsági szervezetének visszaállításán dolgozik, mint olyan, aki a volt csendőrség állományában szolgált.

Lehet, hogy a "tempora mutantur" elmélete az igazi ok, mégis hisszük, hogy a mi csendőr álhatatos hitünk és szolgálati eredményességünk lesz a jövő magyar közbiztonság vezérlő eleme.

2.) A venicei Kongresszuson részvevő és a torontói Fegyveres Erők Muzeumának Bizottsági Tagja bejelentette, hogy a csendőrranyag Hazaszállítására fennálló eddig fennálló okok megszűntek és még ez év tavaszán a Hadtörténeti Múzeum és Levéltár állagába véve a szegedi Móra Ferenc múzeum kezelésében az Ópusztaszeri Emlékparkban lesz állandó kiállításra téve nemcsak a csendőrranyag, de egy "Csendőr Múzeum" is!!

A szakértők Torontóba utazását, az anyag leltározását, szakszerű csomagolását, légi úton történő szállítását otthoni hivatalos leltározását és muzeális kezelését, majd kiállítását--- szerződéses okmányok biztosítják. ---Az MKCsBK.-t az előkészítés, és a szükséges alapítvány megszerzésén kívül anyagi kötelezettség nem terheli, s ezuton is hálánkat és köszönetünket fejezzük ki a Szemere Bertalan MRTT-nak, a Hadtörténeti Múzeum, a Móra Ferenc Múzeum, az ópusztaszeri Emlékpark és nem utolsó sorban a Torontói Fegyveres Erők Muzeuma Bizottságának-- élén Koroknay Imre Úrral -- akik ezt a csendőrmult emléket Hazajuttató aktust elősegítették és kivitelezik.

A csendőrranyag kiállítása egy teljes szobát vesz igénybe, a másik rendelkezésünkre bocsájtott szoba egy őrsiroda mása lesz. Ennek berendezésére a már megkezdett és ausztráliából már komoly anyagi hozzájárulással megindított gyűjtés hivatott valósághű berendezést biztosítani.--- A multban már említettük, hogy ennek a bútorzatnak és felszerelésnek finanszírozására "EMLÉK PLAKETTEKET" teszünk az őrsiroda falára megemlékezve volt csendőr Bajtársaink szolgálatára. A 12X6 cm. nagyságú réztáblán ez a szöveg lesz olvasható: Például:

*****
* ÉDESAPÁM, KEMÉNY LÁSZLÓ CSŐ. TÖRM. *
*
* ÖRÖK EMLÉKÉRE: TÓTH PÁNÉ, --JULISKA *
*****

Jelenleg három volt Bajtársunk emlékére van bejelentett és befizetett igény, s ez az alap külön kezelésben van vitéz Körössy Zoltán érdemrendes t. cső. Bajtársunknál és 200 U.S. dollár befizetésével megrendelhető . Címe:11227 Woodson Ave. Kensington, MD. 20795.U.S.A. Az így befolyt összeg teljes egészében az érdekes Bajtársak személyi örökségét jelentené az utókor számára.

A venicei csendőrrnapokról és a Magyar Ház vendégszeretetéről csak a legnagyobb elismeréssel és hálával beszélhetünk. A Nagy Kálmán t. csendőr Bajtársunk vezette pompás embercsoport a diszítés, berendezés, főzés, felszolgálás és szórakoztatás művészetét adta megbecsülésük jeléül. Fáj búcsút mondani, az ottani meleg otthontól de a megmaradt energiánkat mostantól Hazafelé kell irányítanunk, mert a Testület szolgálati megismerése és méltányolása a valóság és tárgyilagosság küszöbét átlépve Magyarország nemes értékei közé kell sorozódjon!!

A magyar királyi csendőrrBajtársi Közösség

Csendőrrnapi Konferenciája

1999 Február 12--14 Venice-ben a Petőfi Kör székházában.

Programm:

12--én 10:00
PÉNTEK

Magyar Hiszekegy.

Megnyitó ima: Főt. Szépe László.

Petőfi Kör Elnökének köszöntője:Nagy Kálmán

Kör és rangelső cső. megnyitója: Görgey Kálmán.

Új lehetőségek, új irányok: vitéz Bánkuty Géza.

Központi vezető jelentése: vitéz Kiss Gábor.

A "csendőrrpuccs"--fabulája: Kiss István Géza.(Magyar orsz

Együttműködés az MKCsBK-val:Dr. Parádi József.(M.o.)

Az MKCsBK ügykezelése, T. csők. Parádiné, Katica.(M.o.)

Magyar Egyesült Alap és a csendőrrség:Dr.Papp Gábor

1:00 PM.

Rendvédelem fogalma, mult,jelen jövő:Szalay Gyula.
Az "Emberséges csendőr" :vitéz Domokos Sándor(Kanada)
Volt egyszer egy galántai zlj.: Tompa József.(Anglia)
Hozzászólások, tervek, javaslatok, határozatok. (Fórum)
*****

13.-án, 10:00
SZOMBAT

Magyar Hiszekegy.: IMA..Főt. Király Zoltán Püspök Úr.
vitéz Bánkuty Géza felavatása a Máltai Lovagrendbe.
*****

Programmbevezető: vitéz Kiss Gábor.
A DUNA TV. 1998 Dec.6.-i csendőrműsora: Vezeti Dr.Szkály
Sándor, résztvevők:Dr.Ernyes Mihály, Dr. Parádi József,
Forró János, Dr.Mezey Barna.

Ebéd (hideg felvágottak) \$ 5.00

Este 18 P.M

DÍSZVACSORA

A Washingtoni Nagykövetség nevében Hon. Tar Sándor
konzul Úr köszönti a megjelenteket.

VACSORA UTÁN TÁNC!!

**Búcsúzzunk el tehát a "Konferenciáktól" s
tegyük el emlékebe az utolsó felvételeket:**

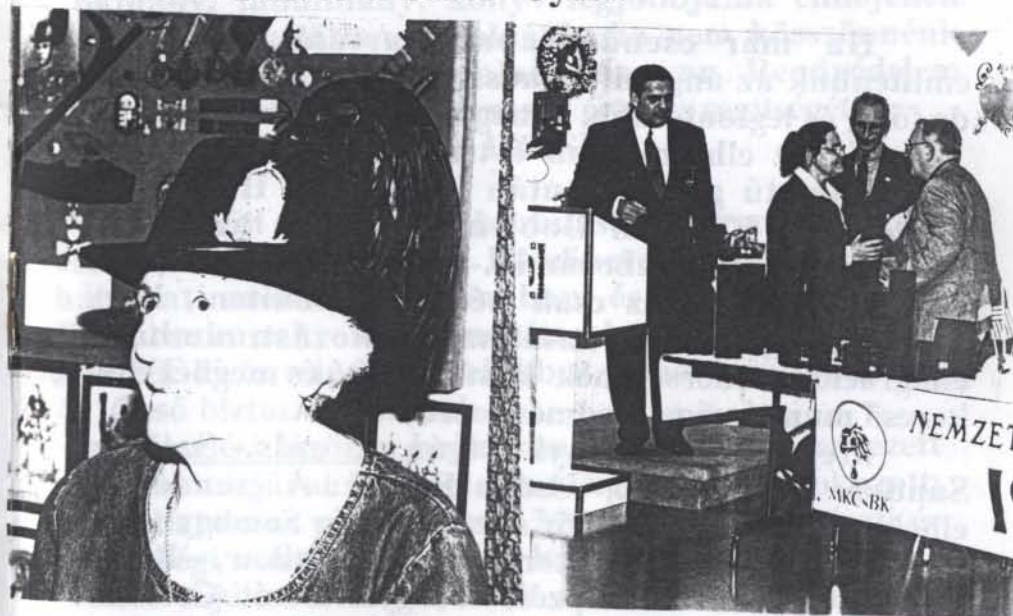
Görgey Kálmán szds. Úr megnyitja a gyűlést:

Balról: v.Kiss Gábor állva,Parádi Katica, Dr.Parádi
József,v.Bánkuty Géza, Kiss I. Géza, v.Tamáskas Endre

A "csendőrök": Ülve v.Kiss Gábor, v.Tamáskas
Endre,Görgey Kálmán,Dr. Andé László.---állva: balról
Tompa József, V.Viczián Béla,Döme Károly, v.
Domokos Sándor és Szabó Gyula.

Csendőrfeleség és Édesanya v.Viczián Béla átveszi
Kőrössi Zoltánné a SzBMRTT.kitüntetését
nemzetes Asszony a Dr.Parádi házaspártól.

Fővédnökök:

vitész Bánkuty Géza és felesége
Dr. Paulovits Imre és felesége
Jelki István
Gergő Béla és felesége
Dr. Papp (United Hu. Fund)
Kuli Ilona
Bakonyi János
Tokay László és felesége
Horváth és Horváth
Tar Sándor és felesége
Dr. Balogh Elemér és felesége
Magyaródy János és felesége
vitész Viczián Béla
Körössi Klára
vitész Körössi Zoltán
Szelei József
vitész Mandalik Ferenc
vitész Serényi István és felesége
Sütő István
Beóthy Kálmán
Miklós János és Katalin
William Penn (Tomesák)
Kovács János
Tompai József
Szekeres Pál
Szabó Gyula és felesége
MHBK Detroit Dr. Starr, G. Nagy
vitész Dienes Gyula
MKCSB Ausztráliai csop \$ 584.84

Védnökök:

Dr. vitész Jani István
Márkus Margit
Szenczy György
vitész Tassányi József

Védnökök:

Szekely Árpád és felesége
Pék Pál és felesége
Gr. Albert Wass Foundation
Dr. Papp Gábor és felesége
vitész Tamáska Endre
Fazakas Ferenc
Subosits Károly és felesége
Csaszkovsky Emil
Dr. Kiss Gyula és felesége
r. André László
Horváth Ilona
Várkonyi Róbert
Sütő István
Varga Imre
Erdélyi Gábor és felesége
Simon János és felesége
Sisa István és felesége
vitész Hamvas József és felesége
Szalay Gyula és felesége
Kevay András és felesége
Gerendás Ottó és felesége
Nagy Gábor és felesége
Szabó Ákos
Aszalós Bálint
Zsolt Gyula
Vörös Károly
őzv. Regőczy Dánielné
Görgey Kálmán és felesége
Bessényi József
Földházy István
N.N Ausztrália
Mátéffy István
Szentpál Ilona

Támogatók:

Vitész Mandalik Ferenc és felesége
Iklódy Margit
Eszes Máttyás
Dr. Vajta István és felesége
r. Andróczy Ferenc
Pásztor László
Pattantyus Magdaléna
Clara S. Horváth
Domokos Judith
Dobolyi Árpád és felesége
Iski Jánosné Julianna
Dr. Lótánt Kocsis
Kulifay István
Menyhárt István
vitész Kleinszky László
vitész Detre Gyula és felesége
Kovács János
Beodray Ferenc és felesége
Barancsi József
C. Hajdu és felesége
vitész Jancsó Pál
S.A. Kiss
vitész Szakály János
Udvarhelyi Miklós
Kerécs József
Rozgonyi Magda
Védnökök
Szilágyi Béla
Debreczeni Árpád
Hátori László
Kálmán Vadon Sándor
Pétery Miklós
Dr. Tamás Gyula

Varga Attila: Besúgók a csendőrségnél,--Fehérvári Melinda:Fejezetek a debreceni nyomozó osztály történetéből.-- Davola József: Tábori csendőrség,-- Ernyes Mihály Utóhangok a csendőrségről,-- Perjési György: A csendőrség napjaink sajtójában,--Suba János : Határvédelem,--Szép László: Karhatalmi szolgálat,--Kaiser Ferenc: Fegyverhasználati esetek.

Bajtársak! Nem vagyunk többé egyedül! Az otthoni tiszteletbeli csendőrök száma napról napra nő. A mi történelmi feladatunk még nem ért véget, s amíg örökségünk, a csendőr szellem és csendőr jellem nem szolgálja Hazánkat, --nem nyugodhatunk.

Még egy fontos hirt kell jelentenünk. "A csendőrséggel kapcsolatos bibliográfia, 1867--1945 -ig". című hatalmas munka elkészült. Ezt rendelkezésére bocsájtottuk az ország minden jelentős könyvtárának a kutatással és csendőrtémákkal foglalkozók használatára. A bibliográfia az összes eddig "zárolt" anyagot tartalmazza Szerző, Cím, Kiadás helye és éve és a Könyvtári lelőhely megnevezésével!! A 155 okmány, tanulmány, könyv legjobbaink elméjének terméke, s hálátlanok volnánk, ha nem köszönnénk meg a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem Történeti Tudományos Társaság értékes segítségét.

LEVELEZÉSEK:

Mielőtt az egyéni válaszadást megkezdeném, úgy érzem, ki kell fejezzem köszönetemet és személyes hálámat azoknak a rangban és korban idősebb Bajtársaimnak, akik műtétemkor velemérzésüket fejezték ki és minden levelükben jóindulatú tanáccsal és jóleső biztatással látnak el.

Perjési György bajtársunk értesítése a tervezett amerikai útjával kapcsolatban nagy örömet okozott. Azt a hatalmas munkát amit Magára vállalt a tiszti és legénységi nomenklaturával kapcsolatban, az utókor hiteles tájékoztatására, csak csodálni lehet. Fiának, pompásan összeállított válasza Demszki Úrhoz elismerésünkkel találkozott.

Ha már csendőrnapi tartunk, meg kell említenünk az angliai, az ausztráliai, a németországi, de főleg és legfontosabb, a magyarországi emléknapot.

Nehéz elhinni több évtizedes hallgatás, vagy rosszindulatú gyalázás után a Magyar Honvédség Művelődési Házának Goblein termében az alábbi műsor emlékezik Február 14.-re.:(A 19 csendőrtárgyú előadásból elég lesz csak néhányat említeni, hogy megérthessük azt a hatalmas változást, amit az emigráció csendőrségének lassú, kitartó és megbékélést kereső munkássága eredményezett)

Megnyitó: Bökönyi István r. ezds.--Szakály Sándor: Csendőrnapi,--Csóka Ferenc: A csendőrség elhelyezése.--Kósa László: A csendőrség Somogyban,--Csapó Csaba: Kiegyezéskori csendőr tisztikar, --Berek Tünde: Csendőr tisztképzés,-- Magyar István: Csendőr kiképzés,--Cserhalmi Pál: Lovascsendőr kiképzés,--Zsigovits László: Rádió a csendőrség szolgálatában,--

Káplán György Bajtársunknak köszönjük az M.P. nevében írt beszámolóját és különösen a Duna TV "csendőr film" adásával kapcsolatos megjegyzéseit.

Tóth Imre Bajtársunknak köszönjük a részletes tájékoztatóját, az újságcikket és az ünnepekre küldött jókívánságait. Érinkezésbe léptünk K.Gy. Bajtárssal is!

Nagy György Bajtársunk fontos és hiteles okmányait leltárba vettük, s a tervek szerint előkészített módon fogjuk felhasználni.

Fazakas Ferenc t. Bajtársunk mély tapasztalati tudással írt teoriájának megismerése nagy élmény volt. Az egész anyagot átadtam a csendőrnapi hozzánk látogató magyarországi kiküldöttnek, hogy az anyagot a SzBMRTT irattárába helyezze el, tanulmányozási céllal.

Kovács Jenő Bajtárs jókívánságot kifejező levelét, tele értékes hírrel, köszönettel vettük,. A "Benedek" vonallal kapcsolatban idekinn is nyomozni fogok, mert ha jól értesültem, egy református paphoz férjhezment rokona él itt a közelemben és "Miska bácsi" --ra jól emlékszik!

Mary M. Balas Vattay beszámolóját köszönjük, remélhetőleg azóta már "előkerültek" az idézett Bajtársak és érdemben adtak felvilágosítást. Férjének gyógyulást kívánunk.

Szombathy Éva és András, gondos és terjedelmes beszámolóját nagy érdeklődéssel olvastuk, s szívből kívánjuk, hogy a levélben írt probléma családi megelégedéssel zárulhasson. A címet illetőleg két változat van, innen származik a félre irányítás lehetősége. A régi Csendőrségi Lapok 1938 Febr.1.-i oldalát is köszönjük.

Anrew. B.Kondor küldött újságcikkét örömmel olvastuk, köszönjük.

vitéz Serényi István érdemkeresztes Bajtársunk csendőrnapi írt üdvözlő beszédét megbecsülő szeretettel ismertettük a gyűlésen s a teljes beszéde 25 példányát a jelenlevők percek alatt "szétosztották" maguk között. Hiányzott nemes Bajtársunk!!!

HALOTTAINK:

Dr. Gyurkovics Béla m.kir. cső szds. türelemmel viselt hosszú szenvedés után 1998 dec. 22.-én életének 83.-ik évében visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

hajniki Bezegh Huszágh István m.kir. vk. szds. 85 éves korában, Sao Paolóban elhunyt. Felesége, Lázár Lola, Madách Imre dédunokája, központi vezetőnk unokahuga és négy gyermeke gyászolja.

Regőczy Dániel m.kir. cső. g. fhdgy. 1998 Jul 11.-én 82 éves korában meghalt. Utolsó szolgálati beosztása a zalaegerszegi, majd újvidéki cső. oszt.-nál. (köszönjük Zs. Gy. közlését.)

Magyarv Miklósné, m.kir.cső. hdgy. felesége, 1998 Szeptember 13.-án New Wilmingtonban P.A. elhalálozott.

Gombkötő Vince, m.kir. cső. őrm. hosszú betegség után 1998 Aug. 17.-én, 80 éves korában Simco (Canada) meghalt.

Bilanics András, m.kir. cső. őrm. 1999 Január 17.-én Tillsonburgban, (Canada) elhalálozott.

vitéz Vattay Ferenc, volt m.kir. vk. szds. 1998 Május 25.-én 84 éves korában elhunyt. Gyászolja felesége, Éva, testvérei Biharné, Vattay Berta, Balásné, Vattay Mária és Fia, Vattay Miklós.

Tátraffy alez. felesége 1998 februárjában 92 éves korában meghalt. (K.J. jelentése)

Naphegyi Imréné, Ilike, sz. vitéz Gulyás Ilona, az MKCsBK érdemkereszttel kitüntetett tagja, az ericksdale-i kórházban 1998 dec.21.-én, 72 éves korában meghalt. Ilike 11 éven át húséges gépelője rendezője és nyomtatója volt a B.L.--nek s egy önzetlen csendőrbarátot veszítettünk el halálával.

Koltay Imre m.kir. cső. őrm. életének 83.-ik évében Sydney-ben elhunyt.

Makranczi Imre, m.kir. cső. őrm. életének 85.-ik évében elhalálozott. Vancouverben.

Szlávik Endre, m.kir. cső. hdgy. 1999 Január 14.-én, meghalt. Utolsó otthoni szolgálata a galántai zlj. állományában volt.

Szombathy Lajosné., v. Szombathy Lajos m.kir
cső. törm. özvegye, elkésett értesítés szerint 1997 Okt.
21.-én elhalálozott.

ÉRTESTÍTÉSEK:

Április 20--23 "Szabad mozgás a Kárpát
medencében" címmel nemzetközi konferencia lesz
Budapesten a Szemere Bertalan MRTT. rendezésében.
Érdeklődők forduljanak Dr. Öry Károly t. cső
Bajtársunkhoz, Bláthy Ottó u. 3--5, Tel: 36-1-303-6070.

FELKÉRÉS:

A Nagyvárad Csendőrtanzászlóalj (iskola)
sorsáról akarok egy tanulmányt összeállítani az 1944.
augusztus és november közötti időszakról. Felkérek
tehát mindenkit, akinek az iskola Nagyvárad és az
a körüli bevetéseiről, valamint az ottani és a Szombat-
helyig vezető eseményekről közvetlen, avagy még csak
közvetett tudomása is van, közölje velem.

Különösen érdekelne a hősi halottainak neve,
elestük ideje és helye, s körülményei. Ugyancsak
szükség van részletekre más veszteségekkel, például
sebesültek, foglyok, eltűntekkel kapcsolatos részletek,
bevetések, feladatok és alárendeltségek. Ugy szintén
érdekelnek megfigyelések a felszerelést, fegyverzetet,
egészségügyi, s lőszerellátást, élelmezést stb. illetőleg.

Engem 1944-ben, a nyár vége felé helyeztek át
Nagyváradra az Iskola-hoz, s így tudomásom van egyes
eseményekről, de csak töredékes, másodkézbeli
értesülésem, mi történt másokkal.

Még részleges adatok is hasznosak lehetnek,
amennyiben, vagy kiegészítenek hiányzó részleteket,
avagy lehetségessé teszik más forrásból eredő adatok
megerősítését.

Remélhetőleg módunkban áll majd az új adatokkal
egy részletesebb képet átadni az utókornak a Nagyvá-
radi Csendőrtanzászlóalj, és az oda beosztottak
szerepéről azokban a kritikus hónapokban.

Ottó Gerendás

88 Kingswood Road, Toronto, Ont. M4E 3N5

Ertesítés:

A rendvédelem--történeti "HÍRLEVÉL" minden
száma foglalkozik különböző csendőrtémájú kérdéssel
és állandóan ismerteti a "Csendőrt szakosztály"
tevékenységeit. A SzBMRTT. tagjai kérhetik a Hírlevél
példányszámait. Részleteket a Bláthy Otto utcai címen
lehet szerezni.

HA A VÉGE JÓ, MINDEN JÓ!! JELSZÓVAL
ZÁRJUK A B.L. FEBRUÁRI SZÁMÁT,
ÉS JELENTJÜK A JÓ HÍRT:

Dr. Kuli Sándor volt m.kir. cső szds. özvegyét,
neé. DUTKA ILONÁT eljegyezte
vitéz, nemes, BARANCHI TAMÁSKA ENDRE
v. M.Kir. Cső szds., ny. honvéd tii. ezds.

Esküvőjük Május 1.-én Niagara Fallson!!!!

A B.L. szerkesztője Isten áldását kéri!!!

ZENET HAZA

zenem az otthoni hegyeknek:
csillagok járása változó.
s törvényei vannak a szeleknek,
sőknek, hónapok, fellegeknek
s nincsen ború, örökkévaló.
s víz szalad, a kő marad,
s kő marad.

Üzenem a földnek: csak teremjen,
ha sáska rágja is le a vetést.
Ha vakond túrja is a gyökeret.
A világ fölött örködik a Rend
s nem vész magja a nemes gabonának,
de hire sem lesz egykor a csalánnak;
az idő lemarja a gyomokat.
A víz szalad, a kő marad,
a kő marad.

Üzenem az erdőnek: ne féljen,
ha csattog és a baltások hada.
Mert erősebb a baltánál a fa
s a vérző csonkból virradó tavaszra
új erdő sarjad győzedelmesen. rozsdá
S még mindig lesznek fák, mikor a
a gyilkos vasat rég felfalta már
s a sújtó kéz is szent jóvátétellel
hasznos anyaggá vált a föld alatt ...
A víz szalad, a kő marad,
a kő marad.

Üzenem a háznak, mely fölnevelt:
ha egyenlővé teszik is a földdel,
nemzedékek örváltásain
jönnek majd újra boldog építők
és kiássák a fundamentumot
s az erkölcs ősi, hőfehér kővére
emelnek falat, tetőt, templomot.

Üzenem a háznak, mely fölnevelt:
a fundamentom Istentől való
és Istentől való az akarat,
mely újra építi a falakat.
A víz szalad, de a kő marad,
a kő marad.

És üzenem a volt barátainak,
kik megtagadják ma a nevemet:
ha fordul egyet újra a kerék,
én akkor is a barátjok leszek
és nem lesz bosszú, gyűlölet, harag.
Kezet nyújtunk egymásnak és megyünk
és leszünk Egy Cél és Egy Akarat:
a víz szalad, de a kő marad,
a kő marad.

És üzenem mindenkinek,
testvérnek, rokonnak, idegennek,
gonosznak, jónak, hűségesnek alávalónak,
annak, akit a fájás űz és annak,
kinek kezéhez vércseppek tapadnak:
vigyázzatok és imádkozzatok!

Válahol fönt a magos ég alatt
mozdulnak már lassan a csillagok
s a víz szalad és csak a kő marad,
a kő marad.

Maradnak az igazak és a jók.
A tiszták és a békességesek.
Erdők, hegyek, tanok és emberek.
Jól gondolja meg, ki mit cselekszik!

Likasszák már az égből fönt a rostát
s a csillagok tengelyét olajozzák
szorgalmas angyalok.
És leszen csillagfordulás megint
és miként hirdeti a Biblia:
megmértetik az embernek fia
s ki mint vetett, azonképpen arat.
Mert elfut a víz és csak a kő marad,
de a kő marad.

1999. máj.

MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG

BAJTÁRSI LEVÉL

1881 1945

HIVEN!
BECSÜLETTEL!
VITÉZÜL!

A BAJTÁRSI LEVÉL ÉS KÖZPONT CÍME:
VETERANS ASSOCIATION OF ROYAL HUNGARIAN GENDAEMERIE
5324 PINEVIEW WAY, APOPKA, FL. 32703. U.S.A.

Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség:
Az MKCsBK a volt Magyar Királyi Csendőrség történelmi szerepének és hivatásának örököse.

Feladata megőrizni és megörökíteni a volt Testület nemes hagyományait.

Az MKCsBK a Hazájukból száműzött volt csendőrök bajtársi közössége, melynek tagjai lehetnek a volt Testület csendőrei (hivatalból), tiszteletbeli csendőrök (felkérésre) és csendőrbarátok (önkéntes alapon) — ha a Közösség céljaival és Feladatával egyetértenek.

Az MKCsBK működési területén államilag engedélyezett "Nonprofit Corporation", az U.S.A.-ban EIN 59-3271347 szám alatt bejegyezve.

MKCsBK Bajtársi Levél:

Rendeltetése: 1.) A közös sorsra rendelt bajtársak összefogásának és tájékoztatásának biztosítása.

2.) Rászoruló Bajtársaknak és családjaiknak megsegítése.

3.) A volt Testületről alkotott torz megítélések és vélemények megváltoztatása.

4.) Előadások, ünnepélyek (Cső Nap) rendezésével a fenti célok eléréséhez szükséges anyagi alapok megteremtése.

A Bajtársi Levél az MKCsBK-nak, mint világszervezetnek központi tájékoztatója.

Minden cikkért szerzője, kiadásáért a B.L. kiadója felel. Szerkesztő bizottság: St. Clair Norbert, Körmendi Ferenc. Felelős kiadó: Kiss Gábor, központi vezető.

Cím: Kiss Gábor, 5324 Pineview Way, Apopka, FL 32703.

MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG

BAJTÁRSI LEVÉL

1881 1945

51.-ik évfolyam. Második szám, 1999 Május 15.

KÖZPONTI VEZETŐ JELENTÉSE:

BAJTÁRSAK! Előző számunkban egyszerűen és érthetően jelentettük, hogy a B.L. előállításának és szétküldésének további értelme — azok részére, akik azt nem igénylik, — ezzel a Bajtársi Levéllel megszűnt. Mindazokat, akik nem kívánják Közösségünket érintő híreket olvasni, — megértjük és eddigi pártfogásukat megköszönjük. Ha marad Bajtárs, aki anyagi nehézségei miatt nem tud hozzájárulni kiadásainkhoz, de érdekli a csendőrsors, értesítse a B.L. szerkesztőségét.

Ezt a szomorú jelentést az is indokolja, hogy, mint az alábbi újságcikkből olvasható, Kanada felé 68 %, az U.S.A.-ban 74 % és Európába 39 %-al emelkedett a postai átutalás költsége.

The U.S. Postal Service is raising rates for international parcel post and for letters and cards to Canada and Mexico, effective next Sunday.

The sharpest rises come for parcel post, with the rate for a 2-pound surface parcel to Canada, for example, up 68 percent, to \$11.33. For a 2-pound surface parcel going outside North America, the increase is 74 percent, to \$15.70.

But the increases are much less for larger packages, and for Canada the surface rates for parcels more than 9 pounds actually

decline.

Air mail parcel post rates are also rising, with a 2-pound package to Western Europe now costing \$13.71, up 39 percent. Here, too, the increases are less for larger parcels.

The basic rate for a half-ounce letter to Canada rises to 48 cents, from 46 cents, and a 1-ounce letter rises to 55 cents, from 52 cents.

All international postcard rates rise 5 cents. The new rate to Canada is 45 cents, to Mexico 40 cents and to all other countries 55 cents.

— NEW YORK TIMES

1999 MÁJUS 20.-

Csendőrnapi és Rendvédelmi Konferencia.

A floridai Venice--ben négy évvel ezelőtt megkezdett konferenciát, melyeken minden évben magyarországi delegáció is részt vett, ---befejeztük.

Mostantól a Budapesten tervezett tavaszi és őszi konferenciákon fogjuk folytatni a volt magyar királyi csendőrség történetének valóságát ismertetését és publikálását. Az idei Konferencia a "Szabad mozgás a Kárpát medencében" témájával kíván foglalkozni, amelynek érdemi részében az általános közbiztonság kérdésében új előadók fogják ismertetni az 1945.--előtti "rendvédelmet". A külföldön tartózkodó Bajtársak közül már hárman jelentették részvételüket.-- Tárgyilagosan nézve az utolsó évek igyekezetét, meg kell állapítsuk, a céljaink felé vezető úton lényeges haladást jelenthetünk, de MÉG nem áll a csendőr hősi halottak megígért emléktáblája, MÉG nem kapott volt Testületünk semmi formájú erkölcsi vagy anyagi jóvátételt, s a csendőrmúzeum (torntóból) MÉG nincs Odahaza.

Ezzel szemben mondani merem, hogy ami még nincs Otthon, az kétszeresen van ITT, az emigrációban, s a központi vezetőségi tanács csendőr-szívében, s a központi vezető nyakas igyekezetében.

Ha az igazságos égi Csendőr--Felügyelő még ad két évet, hogy örökségünket méltóan átadhatjuk az Otthoni közbiztonsági szerveknek, 2001 Február 14.-én, törvénybe iktatott Csendőr-- emlék napon MIND HÁROM JOGOS IGÉNYÜNK valóság lesz.

Mielőtt az indokoltan "kételkedők" minden reményünket és törekvésünket alábecsülnék, állapítsunk meg egy két olyan tény, amelyek a fenti kilátásaink alapjául szolgálnak:

Elsőnek az otthoni sajtó hangja szólaljon meg a még eddig sohasem hallható tárgyilagossággal, a magyarországi tudósítót (id. Szalay Róbert, t. cső) idézve:

- 2 -

Több mint 50 év mellőzöttség és rosszindulatú, negatív értékelés után, a történelem lassan igazságot szolgáltat a Magyar Királyi Csendőrségnek, a még kevés élőknek és a becsület mezején hősi halált halt bajtársaknak, akik egész életükben hűek maradtak a csendőrség alapeszméjéhez és Híven Becsülettel és Vitézül szolgálták a nemzet ügyét.

Az emigrációban folytatott öt

Megnyitóként v. Kiss Gábor a Magyar Királyi Csendőrség Bajtársi Közösségének központi vezetője üdvözölte a jelenlévőket, majd engedélyt kért a kor és rangelső csendőrtisztól, Görgey Kálmán szds.-tól a konferencia lefolytatására.

Az engedély megadása után Főtiszt Szép László megnyitó imája és a Magyar Hiszekegy elmondása következett.

v. Kiss Gábor vitaindító előadását három fő téma köré csoportosította:

1. A torontóban működő csendőr múzeum hazatelepülése.
2. Az otthon felállításhoz kerülő emléktáblák kérdése.
3. Jeszenszky Géza nagykövet, a csendőrkongresszushoz írt levelének ismertetése.

A következő előadó v. Bánkuty Géza

volt, aki elsősorban annak jelentőségét emelte ki, hogy az Interneten is megjelenhet a csendőrség történetének ismertetése, ami gyakorlatilag egyet jelent a testület rehabilitálásával, annak ellenére, hogy otthon van még egy réteg, amelyik ellensége minden nemzeti gondolatnak, így a csendőrségnek is, mely a nemzeti gondolat legmarkánsabb képviselője.

Balról jobbra: v. Kiss Gábor, v. Parádi Józsefné - Katica, dr. Parádi József, v. Bánkuty Géza, Görgey Kálmán, Kiss István Géza, v. Tamáska Endre

évtizedes küzdelemnek meg lett az eredménye és létrejött a gyümölcsöző kapcsolat a Magyarországon működő „Szemere Bertalan Magyar Rendvédelmi-történelmi Tudományos Társasággal”. A Társaság felvállalta, hogy a rendvédelem történetének feldolgozása keretében a valóságnak megfelelően tárják a nyilvánosság elé a Magyar Királyi Csendőrség történetét, az 1881-es mega-

FOJTATÁS A - 3 -
4 OLDAL BAL HASÁBJA

Csendőr emlékek

lakulástól az 1945-ös feloszlatásig.

Az együttműködés eredményeként, febr. 12. és 14. között harmadszor gyűltek össze a floridai Venice-ben a Rendvédelmi Társaság és a Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség tagjai, hogy közös konferencia keretében emlékezzenek meg a múltról és megbeszéljék a jövő feladatait.

Csendőrtisztek egy csoportja, (ülnek): v. Kiss Gábor, v. Tamáska Endre, Görgey Kálmán, Dr. André László, (állnak, balról): Tompa József, v. Viczián Béla, Döme Károly, v. Domokos Sándor és Szabó Gyula.

Magyarországról érkezett Kiss István Géza hadtörténész, aki az 1944. év végi ún. „csendőrpuccs” igaz történetét tárta fel, leleplezve a több évtizede zajló történelmhamisítást.

Ezután Dr. Parádi József a „Szemere Bertalan Rendvédelmi-történelmi Tudományos Társaság” elnöke tartotta meg beszámolóját. Ebben a Társaság és a Csendőr Bajtársi Közösség közötti gyümölcsöző együttműködésről beszélt, majd a hallgatóság nagy tetszésnyilvánítása mellett bejelentette, hogy Budapesten ápr. 24.-én avatják az újjászervezett Bűnügyi Múzeumot, melyben jelentős helyet kap a Csendőrség történetének ismertetése.

Dr. Parádi József után felesége, Katica kapott szót, aki a Rendvédelmi-történelmi Társaság és a Magyar Királyi Csendőrség ügykezelésével és nyilvántartásával kapcsolatos kérdéseket ismertette.

A következő előadó Dr. Papp Gábor volt Clevelandből aki színes, sokszor humorral fűszerezett előadás keretében ismertette azt a sokoldalú és szerteá-

gató pénzügyi tevékenységet, amit az emigráció folytat a magyarországi szervezettek megsegítéséért.

A konferencia első napja Szalay György újságíró, több témát érintő előadásával fejeződött be. Szomorúan állapította meg, hogy míg az 1930-as években a csendőrség tevékenysége nyomán a közbiztonság hazánkban szilárd volt, addig napjainkban e téren Európa utolsói között ballagunk.

Másnap megható és felemelő eseménnyel folytatódott a konferencia. Főtisztelendő Király Zoltán Püspök Úr bevezető imája után, a Máltai Lovagrend vezetője, Prince Alfred von Habsburg-Hohenberg hagyományos szertartás keretében olyan magyarokat ütött lovaggá, akik több évtizedes tevékenységükkel bizonyították, hogy méltók e megtisztelő címre. V. Bánkuty Géza, Julius Orbán, Johan Reithauser lettek tagjai a Lovagrendnek.

A lovaggáütési szertartás után, v. Domokos Sándor Canadából „Az emberséges csendőr” címmel tartott előadást, melyben néhány megható történettel mutatta be a Csendőrség és a lakosság kapcsolatát.

Az utolsó előadó Tompa József volt Angliából, aki a Galántai zlj. történetét ismertette az 1943-as megalakulástól az 1945-ös fogságbaeséséig.

Király Zoltán püspök úr imája a Máltai Lovagrend avatási szertartása előtt.

A jólsikerült kétnapos konferencia, este bállal zárult, ahol a dereshajú, de még most is büszke csendőrök mellett.

Volt Testületünk történelmi jelentősége végre ismét nyilvános elismerést kapott az új Bűnügyi múzeum felavatásával kapcsolatosan. A rendőrtisztai Főiskola Kutató Intézetének jelentését idézzük:

1999. április 26-án de. 10 órakor a magyar rendőrség védőszentje Szent György napjához kapcsolódóan nyitotta meg kapuját a Rendőrségtörténeti és Bűnügyi Múzeum Budapesten a Mosonyi utcában. A megújult múzeum megnyitójával foglalkoztak a magyarországi TV csatornák, rádiók és az újságok is. Valamennyien üdvözölték az immár a nagyközönség számára is látogatható intézményt. Pártállami csökevényként ugyanis a múzeum elődje csupán a rendvédelmi testületek tagjai által volt látogatható, mert az állampárt még a bűnesetek egy részét is eltitkolta a lakosság elől, hogy kedvezőbb színben tüntesse fel a rendszert.

Az újja alakult múzeum kiállításának filozófiája alapvetően eltér a pártállami időszaktól. Akkor nem lehetett a magyar rend és csend óreit megjeleníteni, szervezetüket és áldozatos munkájukat bemutatni. A Rákosi – majd Kádár – rendszer alapfilozófiájával lett volna ellentétes az 1945 előtti rendvédelem bemutatása, hiszen azt a hamis képet sulykolták, hogy az 1945 előtti „önkényuralom” helyébe a szovjet fegyverek hatására a békét, jólétet és a demokráciát hozta el a bolsevizmus. E hazugságokat csak hazug propagandával lehetett alátámasztani. Következésképpen nem volt bemutatható az sem, hogy a Magyar Királyi Csendőrség – az 1945 utáni hasonló feladatkörű rendvédelmi testületek létszámához képest – csekély létszámmal, de sokkal hatékonyabban látta el vidéken a rend védelmét.

A Rendőrségtörténeti és Bűnügyi Múzeum új igazgatója – Dr. Sági Zoltán – szakított e kóros kullanccsal. A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság szellemi támogatásával olyan kiállítást hozott létre, ahol a kiállítási tér csaknem fele a rend védelmét ellátó szervezeteket mutatja be. A lényegében egy nagy és két kisebb teremből álló kiállítás két kisebb terméhez alakították ki a magyar rendvédelem múltját reprezentáló tárgyakat. Az első terem az 1848/49-es szabadságharcától a II. világháború végéig szemlélteti a magyar rendvédelem történetét. A második terem ugyanezt teszi 1945-től az ezredfordulóig. Az első teremben kapott helyet a Magyar Királyi Csendőrség is.

A kiállítást installálók, akik a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság tagjai, Zeidler Sándor és Joó Gábor, nehéz helyzetbe kerültek, amikor a történelmi hűséget követve a magyar csendőrséget szerették volna bemutatni. A pártállami diktatúra időszakában ugyanis a volt csendőrségi és rendőrségi múzeumok anyagát megsemmisítették. A lakosság pedig a retorzióktól való félelme miatt sza-

badulni igyekezett az ilyen jellegű tárgyaitól. A rendszerváltással pedig azon kevés anyag jó része is a külföldi gyűjtőkhöz vándorolt, ami még megmaradt az országban, mert a magyar múzeumok költségvetése képtelen versenyre kelni a nyugati gyűjtők anyagi lehetőségeivel. Példás összefogással azonban sikerült a II. világháborút megelőző idők anyagait felkutatni és kiállítani. A csendőrségi anyagok tekintetében különösen sokat segített vitéz Kőrössy Zoltán csendőrfiú önzetlen segítség, aki saját gyűjteményének egy részét ajánlotta fel a magyarországi kiállítás létrehozására. A Kőrössy-féle gáláns segítség és a Hadtörténeti Múzeum fegyverarchívumának hozzájárulása tette lehetővé, hogy az első „történelmi terem” közepén három csendőrfigurával is szembetalálják magukat a kiállítást megtekintők. E mellett még számos, a csendőrségi életet bemutató, a szervezet hatékonyságát ismertető kiállítási tárgyat, illetve információt tartalmaz e terem.

A magyar rendőrség – becslések szerint – mintegy 15-20 millió forintot költött a múzeum felújítására. A szemléletváltást jól példázza, hogy a korábbi „Bűnügyi Múzeum” elnevezést Rendőrségtörténeti és Bűnügyi Múzeummra változtatták. *E váltás semmiképpen nem jöhetett volna létre a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság agilis vezetője, Dr. Parádi József tevékenysége nélkül. E társaságnak egy évtizedes szívós munkájával sikerült elérnie, hogy azok a magyar rendőrtisztek értettek egyet az új szemléletű múzeum megnyitásával és gazdálkodtak ki pénzt a szűkös költségvetésből e célra, akiket a rendszerváltást megelőzően arra tanítottak, hogy minden magyar rendvédelmi testület terrorszervezet volt, tagjai pedig fasiszták. Egyedül a szovjet minta átvétele teremtetett magyar földön rendet.*

A múzeum felavatására sajtótájékoztató formájában került sor. *A sajtótájékoztatón beszédet mondott Dr. Orbán Péter országos főkapitány úr és a Belügyminisztérium politikai államtitkára, Dr. Konrád Károly úr. A rendezők a sajtótájékoztatásra meghívták Dr. Kovács Jenőt is, aki a Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség nevében meg is jelent. Bajtársunkkal interjú is készült. Dr. Kovács Jenő szkv. cső. fhdgy. volt az utolsó vezetője a volt csendőrségi múzeumnak. Ő ugyan nem találkozhatott olyan tárgyakkal, amelyek a volt csendőrségi múzeum anyagát is gyarapították, azonban a jelenlegi kiállítás jónéhány installációs megoldása emlékeztette a II. világháború előtti kivitelezésekre.*

A Múzeum a bűnözés és a bűnüldözők tekintetében érzékelteti azt a törest, amely a magyar rendvédelemben a szovjet megszállást követően létrejött és amelyet a mai magyar rendőrség nagy igyekezettel próbál behozni. Csak remélni lehet, hogy egyszer már a múzeum falain kívülre is eljutnak a Magyar Királyi Csendőrség valós eredményei és a magyar nép és vezetői a jelenlegi közbizonytalanság helyett a volt magyar csendőrség mintájára működő testületet állít, amely visszahozza a vidékre a közbiztonságot.

Addig is azonban újabb eredménnyel gazdagodott a Magyar Királyi Csendőrség rehabilitációjának megvalósítása. Sokat kell még tenni ugyan azért, hogy a magyar közgondolkodásba sulykolt hamis előítéletek feloldódjanak. E múzeum egy jelentős lépést jelent ezen az úton.

A Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség Központi Vezetősége ezúton is köszönetet mond mindazoknak, akiknek a tevékenysége lehetővé tette, hogy a Magyar Köztársaság fővárosának centrumában létrejöjjön az új szemléletű Rendőrségtörténeti és Bűnügyi Múzeum, amely befogadta és igyekszik közkinccsá tenni a csendőr múltat is.

A múzeum megtekinthető hétfő kivételével a hét minden napján de. 10⁰⁰ – du. 17⁰⁰-ig. Címe: 1087 Budapest, Mosonyi u. 9. Tel.: (36-1) 313-8633

A következő csendőr érdekű közleményt a tavaszi rendvédelmi konferencia anyagából jelentjük, amely alkalmából egy aktív Bajtársunk a rendvédelem-történetért érdemkereszt kitüntetéssel vette át dr. Habsburg Ottó kezeiből, --s ugyanakkor őt új Bajtársunk is megkapta a tiszteletbeli csendőrre való kinevezését.

A konferencia végén a jelenlévők nagy szeretettel vették körül a királyi család két tagját, akik boldogan tettek eleget a szeretetnyilvánulás apró kéréseinek (autogram, interjúkészítés stb.)

Az ebéden is résztvevő Habsburg-család két tagja elismerésének adott hangot a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság áldozatos munkáját illetően, illetve nagyra értékelte a Magyar Királyi Csendőrség értékeinek a megővására és közkinccsá tételére irányuló azon erőfeszítéseket, amelyre a két szervezet (a Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség és a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság) tett eddig, illetve a jövőt illetően tervez e téren.

A konferencia elérte a kitűzött célját, nevezetesen mintegy csokorba gyűjtötte a magyar határforgalom-ellenőrzés történelmi tapasztalatait. Egyes kérdéseket illetően vita is kialakult a délutáni utolsó előadást követően. A konferencia egyben magyar-magyar eszmecsereként is működött, hiszen a Magyar Köztársaság szakterületet művelő kutatói, szakértői mellett Erdélyből Csetri Elek professzor a Kolozsvári Egyetem oktatója, Szlovákiából Tomka György a Magyar Szövetség képviselőjében és Duka Zólyomi Árpád a felvidéki magyarság politikai érdekképviselői szervének, a Magyar Koalíció Pártjának általános elnökhelyettese is részt vett.

Összességében színvonalas és eredményes rendezvény gazdagította a magyar rendvédelem-történet feltárását. Ezen belül méltó helyet kapott a Magyar Királyi Csendőrség szerepe is. A magyar határizmokban a Magyar Királyi Csendőrség a dualizmus és a két világháború közötti időszakban is olyan eredményeket ért el a szolgálati metodika és az eredményesség tekintetében, amely ma is

peldamutató lehet a jövő évezredre készülő magyar állam számára. Különösen abban a tekintetben hasznos a csendőrségi tapasztalat, hogy a Kárpát-medencei lakosságot hogyan lehet úgy ellenőrizni az országhatáron lebonyolódó forgalom tekintetében, hogy a becsületes embereket nem zaklatják, a bűnözőket azonban elfogják, illetve „eltanácsolják” a határátlépéstől.

A konferencia sok jó magyar hagyományt mutatott be. Már „csak” a rendvédelmi testületek vezetőin múlik, hogy abból mennyit valósítanak meg munkájuk során. A Magyar Királyi Csendőrség szempontjából mindenképpen hasznos volt, hogy e szervezet értékei a tudományos élet fórumán felszínre kerültek. Reméljük a tudomány eredményeit előbb-utóbb átveszik a gyakorlati szakemberek is.

Dr. Habsburg Ottó beszél, balján három t. cső.

vitész Serényi Istvánunk, a volt csendőrség Glóbalis Képviselője is boldogító híreket jelent. A képek a magyar miniszterelnök és külügyminiszterrel.

Örömmel és köszönettel nyugtázzuk a SYDNE-i b. csoport szerető üdvözetét, hisz a 41 aláíró bizonyosság arra vitalításra, amelyről Ausztrália híres. Itt kell elnézést kérnünk v. Bányai László védnökünktől, akinek 50 Dolláros adományát elmulasztottuk nyugtázni. Ugyancsak sajnáljuk elírásainkat Szélpál Ilona és Debreczeni Ádám neveivel kapcsolatban. Megköszönve Dr. Tamás Szds. Urunk ápr. 2.-i levelét, figyelmét és tanácsait a B.L. redukálását szomorúan tudomásul vettük.

CALGARY b. csoport beszámolóját köszöjük Szelei Bajtársunknak, jó tudni, hogy mindkét vallásfelekezeti vendégül látja és megbecsüli a volt öreg csendőröket, s érdekli a filmre vett multjukat.

A NIAGARA FÉLSZIGET b. csoportja Simon Imre csop. vezető útján értesít a Wellandban megtartott és szentmisével egybekötött cső.-napi megemlékezésről. Egyben itt nyugtázzuk a küldött money-ordert.

A TORONTÓI b. csoport vezetője. Kiss Károly bajtársunk jelent a három protestáns és egy katolikus egyház által megtartott csendőrnapi ünnepségekről, megemlítve a 118 éves évfordulónk jelentőségét és a lelkipásztorok elismerő beszédeit.

ANGLIAI b. csoport nevében Szekeres Pál szds. Úr által delegált Tompa József bajtársunk adott jelentést a venice-i csendőrnapi történetekről. Levelével kapcsolatban jelenteni szeretnénk azt a tényt, hogy a torontói cső. múzeum hazaszállítási költségét az "Ithaca" alapítvány fedezi. A május 28-i s levéllel kapcsolatban a v. Szakály bajtárs javaslatát támogató lépéseket megkezdtük, s köszönetet mondunk a mindenkori jótanácsokért.

Itt köszönjük meg v. Szakály János bajtársunk építőlegyes javaslatát is, s tudatjuk, hogy azonnal érintkezésbe léptünk a SZBMRTT-el a kazetták ügyében,

NEMETORSZÁGI b.csoportunk Szabó Ákos t. cső. Bajtársunk által rendezett megemlékezésen Balogh Zoltán Urat felvette a t. cső állagba, s neki is valamint Balogh bajtársunknak köszönjük a küldött leveleket.

LEVELEZÉSEK:

Kérjük a Bajtársak megértését, hogy csak vezérszavakat használunk válasz gyanánt, de részletekre a B.L.-ben nincs elég helyünk.

Aszalós Bálint: Képet,nyugtát vettük. Kérjük Rády és Borbély címeit, hogy B.L.-et küldhessünk.

Dr.Baloghné, Agnes: Pénz átutalva Szemerééknek.

Radnóthy K:Jókívánságokat szeretettel viszonzozzuk.

v. Tóthfalusi J:Az angol videó archivumnak küldött "Hiven Becsülettel Vitézül"film nemes cselekedet.

Katalin I. Miklós: Hálás köszönet a Dr. Papp ügyben, Sólyóm-vonallal levelezésben vagyunk.

S.Pál, B.Zalán I. Péter :Örülünk hogy csatlakoztatok.

Kulifai István: Köszönet a dicsérő szavakért.

HALOTTAINK:

Törzsök Mihály,m.kir. cső. törm. életének 86.-ik évében, hosszú szenvedés után,ezév február 15.-én Markham.Ont. Canada elhunyt.

Szabó Sándor, m.kir. cső. nyomozó törm. tragikus körülmények között rablógyilkosság áldozata lett Montreálban ez év ápr. 22.-én.

Döme Erzsébet, Döme Károly m.kir. cső. g. hdgy. felesége,ezév Május 23.-án Titusville, Fl.-ban elhalálozott.

Maria, Katona Valgóczy, Valgóczy Imre szds. Bajtársunk felesége április 22.-én hosszú szenvedés után visszaadta lelkét Teremtőjének.

Hódi Ferenc,m.kir. cső. őrm. életének 86.-ik évében Tillstonburgban (Canada)ezév Március 26.-án elhunyt.

Dr. Perlaki Gyula, m. kir. cső. fhdgy. hradó
oszt. pk, segédtsztje, hosszabb szenvedés után, 86 éves
korában elhalálozott Wellandban. (Canada)

Dr. Borhy Emilné, Görgey Kálmán cső. szds.
sógornője halálát nem jelentettük mult számunkban,
itt pótoljuk mulasztásunkat.

Bajtársi Hírek:

A februári Venice-i Rendvédelmi Konferencia
védnöki listáját kiegészítjük az alábbi hozzájárú-
lókkal, akiknek adománya a zárás után érkezett:
Pekáry István, Orlandói Magyar Társaság, vitéz
Domokos Sándor, Brazíliai Csoport (Zsolt Gyula)
Molnár Bálint.

Szeley Bajtársunk kérdésére válaszolva, Varga
Imre neve a mult számban fel volt tüntetve.

Finta Imre, m. kir. cső. szds. 87 éves Bajtársunk
súlyos szívműtét után öreg otthonba került, s havi
nyugdíjából 44 canadai dollárja marad havonta.
Bajtársi segítségre van szüksége. Címe: Finta Imre,
351 Christie St. Old Age Home, Apt. 651 C. Toronto.
Ont. M6G 3C3.

Lám Béla m. kir. cső. fhdgy. Magyarországon
rendkívül értékes könyvet írt és adott ki szolgálati és
hadifogsági életéről. A könyv egy nemes, megbékélt
lelkű művelt Bajtárs megpróbáltatásait mondja el, és
gazdagabb lesz, aki elolvassa. A könyv ára tíz U.S.
dollár. A megrendelők az őszi budapesti
Rendvédelmi Konferenciára Hazamenő vitéz Viczián
Béla Bajtársunk útján kapják meg. Határidő
Szeptember 1. Cím: v. V.B. 457 East Pekham Str.
Neenah WI. 54956. U.S.A.

Gyors hír: Tamáska Házaspár nászuton volt Otthon
Dr. Kiss Gyula Szds. Urunk végre Hazalátogat.
Dr. Maharajah Katalinnak köszönjük a Képet.
Dr. Kovács Jenő szds. Úrnak köszönjük értesítését.
Dr. Ravasz alez. Úrnak köszönjük új könyvét

ÜZENET HAZA

Üzenem az otthoni hegyeknek:
a csillagok járása változó.
És törvényei vannak a szeleknek,
esőnek, hónap, fellegeknek
és nincsen ború, örökkévaló.
A víz szalad, a kő marad,
a kő marad.

Üzenem a földnek: csak teremjen,
ha sáska rágja is le a vetést.
Ha vakond tőrje is a gyökereket.
A világ fölött örködik a Rend
s nem vész magja a nemes gabonának,
de hire sem lesz egykor a csalánnak;
az idő lemarja a gyomokat.
A víz szalad, a kő marad,
a kő marad.

Üzenem az erdőnek: ne féljen,
ha csattog is a baltások hada.
Mert erősebb a baltánál a fa
s a vérző csonkból virradó tavaszra
új erdő sarjad győzedelmesen. rozsdá
S még mindig lesznek fák, mikor a
a gyilkos vasat rég felfalta már
s a sújtó kéz is szent jóvátétellel
hasznos anyaggá vált a föld alatt ...
A víz szalad, a kő marad,
a kő marad.

Üzenem a háznak, mely fölnevelt:
ha egyenlővé tesz is a földdel,
nemzedékek örváltásain
jönnek majd újra boldog építők
és kiássák a fundamentumot
s az erkölcs ősi, hófehér kövére
emelnek falat, tetőt, templomot.

Üzenem a háznak, mely fölnevelt:
a fundamentom Istentől való
és Istentől való az akarat,
mely újra építi a falakat.
A víz szalad, de a kő marad,
a kő marad.

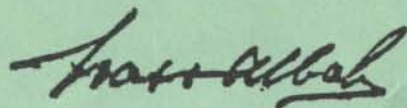
És üzenem a volt barátainak,
kik megtagadják ma a nevemet:
ha fordul egyet újra a kerék,
én akkor is a barátjok leszek
és nem lesz bosszú, gyűlölet, harag.
Kezet nyújtunk egymásnak és megyünk
és leszünk Egy Cél és Egy Akarat:
a víz szalad, de a kő marad,
a kő marad.

És üzenem mindenkinek,
testvéremnek, rokonnak, idegennek,
gonosznak, jónak, hűségesnek alávalónak,
annak, akit a fájás űz és annak,
kinek kezéhez vércseppek tapadnak:
vigyázzatok és imádkozzatok!

Valahol fönt a magos ég alatt
mozdulnak már lassan a csillagok
s a víz szalad és csak a kő marad,
a kő marad.

Maradnak az igazak és a jók.
A tiszták és a békességeselek.
Erdők, hegyek, tanok és emberek.
Jól gondolja meg, ki mit cselekszik!

Likasszák már az égen fönt a rostát
s a csillagok tengelyét olajozzák
szorgalmas angyalok.
És léssen csillagfordulás megint
és miként hirdeti a Biblia:
megmértetik az embernek fia
s ki mint vetett, azonképpen arat.
Mert elfut a víz és csak a kő marad,
de a kő marad.

MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG

1881 1945

BAJTÁRSI LEVÉL 99/3

HIVEN!
BECSÜLETTEL!
VITÉZÜL!

A BAJTÁRSI LEVÉL ÉS KÖZPONT CÍME:
VETERANS ASSOCIATION OF ROYAL HUNGARIAN GENDAEMERIE
5324 PINEVIEW WAY, APOPKA, FL. 32703. U.S.A.

Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség:

Az MKCsBK. a volt Magyar Királyi Csendőrség történelmi szerepének és hivatásának örököse.

Feladata megőrizni és megörökíteni a volt Testület nemes hagyományait.

Az MKCsBK. a Hazájukból száműzött volt csendőrök bajtársi közössége, melynek tagjai lehetnek a volt Testület csendőrei (hivatalból), tiszteletbeli csendőrök (felkérésre) és csendőrbarátok (önkéntes alapon)—ha a Közösség céljaival és Feladatával egyetértenek.

Az MKCsBK. működési területén államilag engedélyezett "Nonprofit Corporation", az U.S.A.-ban EIN 59-3271347 szám alatt bejegyezve.

MKCsBK Bajtársi Levél:

Rendeltetése: 1.) A közös sorsra rendelt bajtársak összefogásának és tájékoztatásának biztosítása.

2.) Rászoruló Bajtársaknak és családjaiknak megsegítése.

3.) A volt Testületről alkotott torz megítélések és vélemények megváltoztatása.

4.) Előadások, ünnepélyek (Csó Nap) rendezésével a fenti célok eléréséhez szükséges anyagi alapok megteremtése.

A Bajtársi Levél az MKCsBK.-nak, mint világszervezetnek központi tájékoztatója.

Minden cikkért szerzője, kiadásáért a B.L. kiadója felel. Szerkesztő bizottság: St. Clair Norbert, Körmendi Ferenc. Felelős kiadó Kiss Gábor, központi vezető.

Cím: Kiss Gábor, 5324 Pineview Way, Apopka, FL-32703.

MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG

BAJTÁRSI LEVÉL

1881 1945

HÍVEN
BECSÜLETTEL
VITÉZÖL!

51. évfolyam, Harmadik szám, 1999 Aug. 20
Felelős szerkesztő és jelentő vitéz Kiss Gábor.

A központi vezető személyes üzenete:
Kedves nagyrabecsült Bajtársaim.

Nem tudom, hogy volt-e időm minden hozzászólásokat, tanácsokat külön-külön megválaszolni, bár a B.L. útján megkísértem, így ezúton kívánom segítségeket megköszönni és további támogatásokat kérni.

Jelen levelemmel egy változási folyamatról kívánok beszámolni.

Az új Otthoni nemzetvezetés -- talán közbiztonsági, talán végre méltányosság felé haladó okok miatt képesnek ígérkezik a csendőrsorsot más embercsoportok jogtalan szenvedésének vonalára emelni.

Ennek a folyamatnak külső jelei között megemlítem az amerikai Nagykövet Úr floridai Konferenciánkat meglepően barátságos szavakkal köszöntő üzenetét, a torontói Múzeumnak okt. 15.-ére tervezett Hazaszállítását és a csendőrség Hősi Halottainak felállítandó emléktábla megvalósulásának ügyét.

Hogy a lassú változást mi, vagy ki okozta, azt a "tempora mutantur" tudja csak, s nekünk nem szabad mást tennünk, mint, hogy "mutamur in illis!"

A tiszteletbeli csendőrök száma elérte a százat, s közöttük olyanokat is találunk, akiknek édesapjuk, vagy nagyapjuk volt csendőr, de negyvenegy jelenleg szolgáló törzstiszt, és főtiszt is a csendőrérdeknek hatásos pártolója lett.

Mivel ebben, a részünkre oly fontos időszakban a mi magatartásunk a legfontosabb, felkérek Benneteket, hogy a nyilvánosság előtt se "náizizmusról" se "kommunizmusról" se "szemitizmusról" ne beszéljünk hanem a Magyarországot megszálva tartó idegen hatalmakról. --Nem engedhetjük meg, hogy jogos fájdalmaink és meghurcoltatásunk jóvátétele elmaradjon, így a változó időt és a vele változó embereket úgy kell megközelítsük, hogy azok meggyőződve és meggyőzve saját érdeküknek minősítsék a csendőrügyet.

Az sem vitás, hogy a Csendőr Testület napjai megvannak számlálva, hisz velünk kihal a hivatásos csendőr állag. Én szeretném remélni, hogy egyetértésekkel találkozom, amikor keresem az utat és a módot emlékünkhöz és örökségünk méltó megőrzéséhez. Ha a megindított jóvátételi megoldás megszületik,

Ha a Csendőrmúzeum és a már Otthon őrzött anyag a két kiállítási helyen (Hadtörténeti Múzeum és Ópusztaszer) van,

Ha a Csendőrség Hősi Halottainak Emléktáblája már áll,

MÁR VAN LÁTHATÓ EMLÉKÜNK.

Azt szeretném Tőletek kérdezni, ELEG--e ez a három emlék, s jópár bennünket ismerő történész, kutató és tiszteletbeli csendőr, hogy méltó és megillető "történelmi múlt" maradjon utánunk?

Ha azt vélitek, amit én, kérlek Benneteket, hogy ne csak gondolkozzatok, de aktívan segítsetek még utolsó erőnkkel összeállítani egy c s e n d ő r e m l é k k ö n y v e t, például "CSENDŐRSZÍVVEL-KAKASTOLLAL.----- IRTÁK A VOLT M. KIR. CSENDŐRÖK.

Nincs köztünk, akinek ne volna emlékében, vagy éppen birtokában olyan csendőrtörténet, amelyre kedvesen vagy büszkén vissza ne emlékezne, s a VALÓSÁGOS csendőrt tükröznék!

Kérem válaszokat, mert kifutunk az időből!

Válaszokat kérem arra a kérdésre, hogy mi legyen a sorsa az évek során összegyűlt levelezéseknek, fényképeknek, iratoknak, mert VÉGRENDELET nélkül csak felelőtlen emberek élnek, illetve halnak.

A Bajtársi Levél sorsáról is kell intézkednünk. én, aki három év óta személyesen tervezem, írom, csomagolom és póstázom a B.L.-t -- 2001 Február 14.-vel, a Csendőrség felállításának 120-ik emléknapijával azzal a boldog érzéssel adom át, vagy fejezem be ennek a személyi összekötőnknek sorsát hogy szolgálhattam Bajtársaimat!

Rendkívül fontos és sürgős!

JELÉN B.L. IRÁSA KÖZBEN ÉRKEZETT
HÍREK KÖVETKEZTÉBEN:

Felkérem és felhívom MINDEN Bajtársamat és tiszteletbeli csendőr Barátainkat, hogy vegyék rendkívül fontosnak a CSENDŐRSÉG HŐSI HALOTTAINAK felállítandó EMLÉKTÁBLA ügyét. A Hadtörténeti Intézet és Múzeum ez év Junius 14.-i hatállyal új Főigazgatót kapott Dr. Szakály Sándor személyében. Megbízatása tudomásulvétele után azonnal érintkezésbe léptünk Vele, s válaszlevelének idevonatkozó részét idézzük:

"Lugosi ezredes Úr tájékoztatót a tábla kérdéséről és úgy tudom, megszületett a megoldás a helyet illetően. A tábla költségeit a Bajtársi Közösségnek kell vállalnia. Valamennyi táblát, ami a HIM udvari falain található, a bajtársi adományok tették lehetővé. Még "élő fegyvernemek" sem jutottak más támogatáshoz."

Bajtársak ez világos beszéd, s négy év óta, a Honvédelmi, majd Belügyminiszteri, majd a Honvéd Hagyományőrző Egyesület, majd más, jóakarató de semmittevő ígéretek után elértük, hogy azoknak a felejtethetetlen Bajtársaknak, akik életük feláldozásával bizonyították a magyar csendőr kettős esküjében fogadott hűséget, becsületet és vitézséget, mi az élők felállítjuk AZ EMLÉKTÁBLÁT.

**AZ I. ÉS II. VILÁGHÁBORÚBAN
HŐSI HALÁLT HALT
M.KIR. CSENDŐRÖK DICSŐ EMLÉKÉRE.**

Fenti kötelezettségünk nem enged halasztást, s lehetőleg az Október 5-6-7-én megrendezett évenkénti Rendvédelmi Konferencia alkalmából volna kívánatos a "felavatás" szertartása, amikor a konferencián részvevő külföldi csendőrök is jelen lesznek.

EZÉRT:

MINDEN BAJTÁRSUNK ÉS TISZTELETBELI BAJTÁRSUNK VÁLLALJON AKTÍV SZEREPET A DR. SZAKÁLY FŐIGAZGATÓ ÚR ÁLTAL IRT 1000--2000 U.S. DOLLÁR KÖRÜLI GYŰJTÉSBE NEMCSAK SAJÁT SZEMÉLYÉT ILLETŐEN, HANEM SZERVEZETEK ÉS TESTÜLETEK ÉS EGYES CSENDŐR--BARÁTI ISMERŐSÖK BEVONÁSÁVAL.

A másik esemény amire régóta készültünk: A TORONTÓI CSENDŐRMŰZEUM ANYAGA EZ ÉV OKTÓBER 15.- INDUL HAZA, S A HADIMŰZEUM ÁLLAGÁBAN ÉS A MÓRA FERENC SZEGEDI MŰZEUM KEZELÉSÉBEN AZ ÓPUSZTASZERI EMLÉKPARKBAN LESZ ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSRA BEMUTATVA.

A torontó-i Múzeum bizottságnak, elsősorban Koroknay Imre elnök Úrnak ezúton köszönjük meg az anyag gondos kezelését és Lugosi ezds. Úrral való eredményes és alapos megegyezését.

A mult B.L. -ben írt "korlátozásra" két választ kaptam. Egyiket Kanadából, a másikat Magyarországból. A levelek írói megértették a nehézségeket, melyekkel minden tagságában fogyatkozó intézmény kell, hogy számoljon. Mégis a két levélnek értelme és értéke különbözött. Az egyik (Kanadai) természetesnek ítéli az elmúlás lassú, de biztos bekövetkezését, és megérti, ha az anyagi támogatás megszűnik, s az informáló adatok fontossága is "szűk körűvé" válik.

A másik levél Magyarországról jött és szószerint ezt mondja: "Szeretném, ha a Bajtársi Levél továbbra is megjelenne, és én is kapnék belőle. Megajánlom hogy minden számért 1000 Forintot fizetek, csak azt mondjátok meg, kinek adjam."

A válasz egyszerű: Miután a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelmi Tudományos Társaság kérésünkre és részünkre magyar bankszámlát nyitott, a hozzájárulást Parádi Józsefné címére, 1037 Budapest, Harántköz 19. címre kell küldeni a magyarországiaknak, a világ többi részéből a hozzájárulásokat a központ címére **EMLEKTÁBLA** vagy B.L.--re megjelöléssel: **MKCsBK, 3290 Cranston St. Deltona, FL .32738**

Szeretnénk remélni, hogy az eddigi hozzájárulásban részt nem vevő Bajtársak csatlakozni kívánnak azokhoz, akiknek B.L.-ben jelentett hírek, és események fontosak, és értékelik azt az önzetlen munkásságot, amit a magyarországi "elosztónk" (Parádiné, Katica nemzeti asszony) évek óta végez.

Levelezések:

Budapest Főpolgármestere, Dr. Demszky Gábor Úrnak a csendőrséggel kapcsolatos megjegyzésére magyarázatot kért az MKCsBK központi vezetője:

Dr. Demszky Gábor Urnak,
Budapest Főpolgármestere.

Tisztelt Főpolgármester Úr!

A volt Magyar Királyi Csendőrség külföldön hivatalosan bejegyzett Bajtársi Közösségének (továbbiakban MKCsBK.) ezidén február 12--15 - ig megtartott Rendvédelmi Konferenciáján megvitatásra került Főpolgármester Úrnak Budapest 125.-ik születésnapon mondott beszéde.

Mint az MKCsBK világszervezetének központi vezetője, tisztelettel kérem, hogy szíveskedjék magyarázatot adni arra az elhangzott mondatra, miszerint Főpolgármester Úr megítélésében a fővárosi rendőrség még 1944-ben sem züllött csendőrséggé.

Az Alkotmánybíróság 44/ 1991 (VIII.28) AB. Határozata megsemmisítette és alkotmányellenesnek ítélte az 1945 évi 1.690/1945 sz. ME. Rendeletet, amely a csendőrséget mint Testületet kollektív alapon elmarasztalta.

Ez volt az oka, hogy 1991 óta az MKCsBK megkezdte építőlegesen együttműködését a magyar rendvédelmi szervekkel, s évente a budapesti és az Egyesült Államokban megrendezett Rendvédelmi Konferenciákon kölcsönös delegációk útján folytatja eredeti hivatásának és szolgálati eredményességének ismertetését.

Főpolgármester Úr! A mi CSEND--ŐRSÉGÜNK az ország belső békességének volt szolgálója, s ma is, Hazánkból elűldözöttten is, a megbékélés nemességét követve kívánunk az ország intézményeivel együttműködni, amihez az Ön segítségét is kérjük.

A fentemlített nyilatkozatának értelmi magyarázatát kérve, várjuk szíves válaszát.

Deltona, 1999 Február 22.-én.

Kiss Gábor

vitész Kiss Gábor.

Az MKCsBK központi vezetője.

30 - 522 / 53

Budapest, 1999. május 11.

vitész Kiss Gábor

MKCsBK vezetője

World Federation of Royal Hungarian Gendarmerie

3290 Cranston Street

Deltona, FL 32738-2138

Tisztelt Kiss Úr!

Köszönettel vettem levelét, amelyben kritikai észrevételt tesz a Budapest 125. születésnapján elmondott beszédem egyik részletével kapcsolatban. Szeretném

előrebocsátani, hogy nézetem szerint a nagy nyilvánosság előtt elmondott politikai beszéd nem léphet fel a teljeskörű történelmi tényfeltárás igényével. Így a Magyar Királyi Csendőrség egész fennállása alatti szerepének értékelése is a történettudomány feladata. Ám az vitathatatlan, hogy a Csendőrség 1944-es szerepe ma is érzékeny terület minden hazai politikai véleményformáló számára.

Ön joggal hivatkozik az Alkotmánybíróság határozatára és az abban érintett probléma tekintetében igazat adok Önnek. Az Alkotmánybíróság felmentette a Csendőrséget az 1945-ös kollektív elmarasztalás alól. A kollektív elmarasztalást magam is elítélem. A volt csendőrök tetteinek esetében is a személyek szerinti mérlegelést tartom méltányosnak és igazságosnak.

Az 1944 előtti Csendőrség rendvédelmi és bűnüldözési feladatát — a kor követelményeit, és korának politikai, hatalmi elvárásait figyelembe véve — megfelelő színvonalon látta el. A Csendőrségnek ellenálló mártírja is volt: Kudar Lajos ezredes, akinek a Várnegyedben már néhány éve emléktáblája van. Kudar Lajos a háború elején létrehozott Államvédelmi Központ parancsnokának, Ujszászy Istvánnak a csendőrséget képviselő helyettese volt. A nyilas kormány, ellenállási tevékenységéért, Kudar ezredest kivégeztette.

Itt érünk el a vitakérdéshez. A magyar demokratikus történelmi emlékezet nem őríz jó emlékeket a Csendőrség 1944-es szerepéről. Bár a jog számára elfogadhatatlan a kollektív elmarasztalás, a közemlékezet mégis általánosít. Az akkori németellenes, demokratikus közvélemény úgy rögzítette, hogy amikor 1944 nyár elején a magyar vidéki zsidóságot a Sztójay-kormány rendelkezései szerint a Csendőrség bevagonírozta és elindította a haláltáborok irányába, azt nem egy erre kényszerített apparátus vonakodásával tette, hanem legtöbbször kegyetlen túlbuzgósággal. Erről sok hiteles beszámoló szól. Hasonló igyekezettel üldözte a Csendőrség a nyilas hatalomátvétel után a katonaszökevényeket is. Bár tudjuk azt is, hogy volt néhány tiszteletre méltó, személyes kivétel is.

A budapesti rendőrség, legalábbis annak számottevő része viszont valóban kényszeredetten hajtotta végre ezeket a "feladatokat". Beszédem Ön által kifogásolt részében erre a különbségre igyekeztem utalni.

Bízom benne, hogy az Önök szervezete a Csendőrségnek azt az irányzatát képviseli, amely elhatárolja magát a fasiszmus és mindenfajta önkényuralom antidemokratikus és embertelen eljárásmodjától, s így az 1944-es események megítélésében sem lehet köztünk különbség.

Üdvözlettel

Dr. Demszky Gábor
dr. Demszky Gábor

"Cum historia pro securitate!"

**SZEMERE BERTALAN
MAGYAR RENDVÉDELEM-TÖRTÉNETI
TUDOMÁNYOS TÁRSASÁG**

1089 Budapest, Bláthy Ottó utca 3-5.

☎/Fax: (36-1)303-6090, 303-7320

E-mail: mrdk@freemail.c3.hu

*vitész Kiss Gábor szvk. cső. fhdgy. úr
központi vezető*

Magyar Királyi Csendőrtársi Közösség
5324 Pineview Way
32703 Apopka, FL.
U.S.A.

Kedves Gábor!

Egyesületünk nevében ezúton mondok köszönetet azokért az értékes előadásokért, amelyeket a Magyar Királyi Csendőrtársi Közösség tagjai tartottak "A nyugati rendvédelem hatása a XIX-XX. századi magyar rendvédelemre" című XI. Rendvédelem-történeti Tudományos Konferencián Budapesten 1998. 09. 22. és 1998. 09. 25-e között. Az előadások hozzájárultak a konferencia sikeréhez. Nélkülözhetetlen színfolttal gazdagították a rendezvényt, mert az előadók személyében, illetve előadásaikban a magyar és a nyugati világ elméleti és gyakorlati rendvédelmi tapasztalatai egyesültek. A konferencia anyagát publikálni kívánjuk előreláthatóan 1999-ben és az internetre is fel fogjuk vinni.

A Magyar Királyi Csendőrtársi Közösség Központi Vezetősége által a rendezvény érdekében kifejtett tevékenységet külön köszönöm. Közreműködésekre a továbbiakban is számítani szeretnénk.

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság 1999-re két konferenciát tervez, ezek:

- 1999. tavaszán (áprilisban) "Szabad mozgás a Kárpát medencében";
- 1999. őszén (októberben) előreláthatóan "A rendvédelem, közigazgatás és véderő kapcsolata" címmel.

OKTÓBER 5-6-7

Arra kérek, hogy szíveskedj a Magyar Királyi Csendőrtársi Közösség periodikájában a Bajtársi Levélben tájékoztatni az olvasóközönséget a két szervezés alatt álló rendvédelem-történeti konferenciáról. Előadás tartására mindkét konferenciára jelentkezni lehet a mellékelt űrlapok kitöltésével és címünkre történő eljuttatásával. A "Szabad mozgás a Kárpát medencében" című konferenciára 1998. december 31-ig, "A rendvédelem, közigazgatás és véderő kapcsolata" című konferenciára pedig 1999. március végéig lehet jelentkezni, előadás tartására.

Budapest, 1998. 10. 08.

Üdvözlettel:

Dr. Parádi József
a társaság elnöke

U.i: Gábor! Ha a fenti levelet beküldöd a Bajtársi Levélben, elhatározásod találkozna egyetértésünkkel.

Levelezések:

Aszalós Bálint m.kir. cső. őrm. Bajtársunknak köszönjük Borbély Balázs Bajtársunk és Rády András t. csendőrtársunk kitüntetésével kapcsolatos értékes szolgálatát.

Dr. Tamás Gyula, m.kir. cső. szds. Úr remélhetőleg azóta már megkapta a 7/26-án 122.szám alatt könyvelt Négyszáznyolcvan Dolláros csekk-leletét, amely az Ő és vitéz Tassányi csop.vez. Bajtársunk páratlan vezetői készségét és eredményességét bizonyítja. Minden ONNAN érkező levél biztat és lelkesít.

Dr. Kiss Gyula, m.kir. cső. szds. Úr magyarországi látogatását leíró élvezetes és élménydús ismertetését örömmel olvastuk s tanácsait köszönjük.

Máthé Jenő m.kir. cső.őrm. mindkét levelét nyugtazzuk, Neki, Kovács és Molnár Bajtársak köszönjük segítségét, s kérjük, hogy újságírói diplomás leányával kíséreljenek meg választ adni a levelünkre.

Perjési György m.kir. cső. fhdgy. Bajtársunk U.S.A.-beli látogatását szerettük volna felhasználni sok téma átbeszélésére, ---talán legközelebb.

Huszár Gusztáv m.kir. cső. fhdgy. Bajtársunknak megköszönjük a felajánlott nagy segítséget, s kérjük vigyázzon egészségére.

Ravasz István ezds Úrnak köszönjük a küldött könyvet, mely alapos és szakszerű leírása "Magyarország a II. Világháborúban" történelmének. A remek könyv ára M.O.-ban 3500 Ft., Külföldön 20 U.S. Dollár., s megrendelhető a mindig és mindenben segítő vitéz Viczán Béla Bajtársunk útján, címét a mult B.L. --ben Lám Béla értékes könyvével kapcsolatban megadtuk.

Pintér Aladár m.kir. cső. hdgy. Bajtársunknak köszönjük javaslatát, melynek alapján két érdemes és értékes új t. csendőrt, Czink Pétert és Lorraine Weidemant vehettünk sorainkba.

HALOTTAINK:

Görgey Kálmán szds. Úrunk drága feleségét veszítette el. Julius 30.-án Görgey Lucy szül. Szepessy Ilona hosszas szenvedés és kórházi kezelés után visszaadta nemes lelkét Teremtőjének. A ravatalozás szertartáson az MKCsBK.-t Gerendás Ottóm, kir. cső. fhdgy. képviselte. Búcsúbeszédje három Lucy--ra emlékezett, a büszke ladyre, aki világhírű Édesanyját bálványozta, aki odaadó élettársa volt férjének és aki minta háziasszonyként látta el vendégeit.

Szabó Ákos t. cső. Bajtársunk és a németországi cső. csoport vezetője közlekedési baleset áldozata lett. Kivételes képzettsége és lelkesedése hiányozni fog Közösségünknek és reméljük, hogy a halálos balesetről beszámoló Balogh Zoltán t. cső. Bajtársunk nemcsak további részleteket közöl, hanem segítségünkre lesz a németországi elosztásunkban.

Koltai Imre és Sashalmi Imre Bajtársaink halálhírt megismételve kaptuk Dr. Tamás Gyula szds. Urunk aug. 3.-i leveléből, s szeretném idézni sorait, mert megállapításai tragikusan helytállóak:

"Ezen szomorú híreim kiegészítéséül arra kérek, hogy lennél szives a következő B.L.-ben Dr. Budavári Alajos érdemesült csendőrbarátunk halálhírt közzétenni, aki 85 éves korában hirtelen hagyott itt bennünket.---Porladunk, fogyunk, ennek nyoma abban is mutatkozik, hogy jövőben 21 B./L. - kérek küldeni"

Bajtársi Hírek:

Mult számunkban említett Bűnügyi és Rendőrségtörténeti Múzeum felavatásával kapcsolatban megemlégettük, hogy a központi vezető felkérte vitéz Dr. Kovács Jenő m. kir. cső. szds. Bajtársunkat az MKCsBK képviselőjére.

Mikor megköszönjük szds. Úrnak képviselőtünket, örömmel jelentjük, hogy a százados Urunknak több interview formában lehetősége volt riporterek kérdéseire válaszolni. Egy ilyen jelentés a budapesti Metró rendőrségi lapjában jelent meg:

1999. MÁJUS 11. KEDD

Halló...

Bűnügyi és Rendőrség-történeti Múzeum nyílt a VII. kerületi Mosonyi utcában. Külön termet kapott a bűnüldözés jelene és múltja Dr.

Kovács Jenő volt csendőrszázados a megnyitó ünnepség díszvendégeként nézelődött a régi egyenruhák között.

Ez igényes felszerelés. Tiszteletet vált ki a polgárokból. Nem úgy, mint a mai egyenruhák?

- Más világban élünk. A bűnözés minden helyre belopódott. Régen más volt a divat, ben nem lett volna miniszteri más volt az ember. Sajnálom a mai rendőrséget. Nincs olyan állomány, melyre igazán támaszkodni lehet. Régen nagyon szí-

gorú volt az egyenruhásokra vonatkozó rendtartás. Csendőrbe régen nem köthettek bele.

Hogyan került ön a kakastolasok közé?

- Jegyzőgyakornok, tartalékos zászlós katona, majd diploma után csendőr hadnagyként kezdtem 1939 januárjában. 1945. februárban szovjet fogságba estem, és 6 év alatt 14 tábor lakója voltam. Hazatértem után 6 év börtön következett, majd 1994-ben bűncselekmény hiányában felmentettek.

Az FTC-UTE labdarúgó-mérkőzés előtt történelekről mi a véleménye?

- A lovas rendőr nem tudja megkülönböztetni tömegben a rendbontók közé véletlenül keveredő embereket. Asszony karján kisgyerekkel ne menjen ilyen helyre. Az is biztos, hogy a mi időnkbeavatkozás, csak csendőri. Aki túllépett a hatáskörén, azt valóban felelősségre vonták.

HEGOCZKI FERENC

A "Kőrössy" csendőr-katonai gyűjtemény

Közel 20 éves gyűjtőmunka eredményeként jött létre az az értékes rendvédelmi és katonai kismúzeum, mely ifj. v. Kőrössy Zoltán elkötelezett és áldozatkész tevékeny-

ségét dicséri. Nevezett Társaságunk tagjaként értékes hozzájárulással segítette két évvel ezelőtt "A napóleoni közbiztonsági őrtestület útja Párizstól - Itálián és Ausztrián keresztül - Budapestig" címmel megrendezett nemzetközi rendvédelem-történeti konferenciánkat a tengerentúlról hozott egyenruházati és fegyverzeti tárgyakkal.

A gyűjteményi munka iránti érdeklődését édesapja hivatása keltette fel, aki szárnyparancsnokként szolgálta hazáját hiven, becsülettel, vitézül. A háború után a körülmények miatt nem térhetett vissza Magyarországra, de hazája iránti szeretete és a csendőrséggel kapcsolatos nagybecsülése soha nem szűnt meg.

Ifj. Kőrössy Zoltán számára gyermekkorának egyik legkedvesebb tárgya édesapja csendőrtablója lett, melyen édesapját a körzetéhez tartozó csendőr tiszthelyettesek vették körül. A háború viszontagságaiban csak néhány csendőri, illetve katonai tárgyat sikerült megmentenie, melyek mindkettőjük számára féltve őrzött kincsek voltak.

Ezért erősödött benne az elhatározás, hogy a világban szerteszóródott bajtársakkal kapcsolatba kerüljön és a még itt-ott megtalálható csendőri és katonai emlékeket, tárgyakat összegyűjtse, az elkallódástól megmentse.

A gyűjtőmunka során fokozatosan bővítette a csendőri és a katonai élettel, szolgálattal kapcsolatos tudását, egyre többet tudott arról, hogy mi tette a csendőrséget oly kimagaslóan eredményes rendvédelmi testületté. Az USA Maryland államban található gyűjtemény kb. 20-25 %-a csendőrséggel kapcsolatos tárgyi anyagot tartalmaz. Jelenleg 6 csendőrzubbony és három köpeny, ezen kívül perelin, tábori sapkák, kakastollas kalap, kardok, karabin, szuronyok, medálok, jelvények, fényképek, szobrok, dokumentumok, könyvek, postaanyagok található ott. A gyűjtemény egyik darabja - egy nagyméretű csendőr fejszobor - ifj. Kőrössy Zoltán számára különösen kedves. Egyetemi évei alatt szobrászatot is tanult és az elkészült fejszobrot édesapjának adta születésnapjára ajándékként. Később 2 másolatot készített a szoborról, egyet gyűjteménye számára, egyet pedig a torontói "Csendőrmúzeumnak" ajándékozott.

Ferenczy László t. cső. Bajtársunknak köszönjük értékes szolgálatával kapcsolatos értesítéseket, s kérjük további tájékoztatását.

A Központi Vezető személyes jelentése:

Mielőtt Bajtársaim nem illetékes és hiteles forrásból értesülnének a személyem ellen megindított fegyelmi eljárásról., amit a vitézi Rend főkapitánya ellenem elrendelt, ---jelentem, hogy a rendi tagság alóli felmentésem TÉNYFELDERÍTŐ ELJÁRÁS mellőzésével történt. A fegyelmi eljárás lefolyásáról annak befejeztével számolok be.

ÜZENET HAZA

*Üzenem az otthoni hegyeknek:
a csillagok járása változó.
És törvényei vannak a szeleknek,
esőnek, hónap, jellegeknek
és nincsen ború, örökkévaló.
A víz szalad, a kő marad,
a kő marad.*

*Üzenem a földnek: csak teremjen,
ha sáska rágja is le a vetést.
Ha vakond túrja is a gyökereket.
A világ fölött öröklik a Rend
s nem vész magja a nemes gabonának,
de híre sem lesz egykor a csalánnak;
az idő lemarja a gyomokat.
A víz szalad, a kő marad,
a kő marad.*

*Üzenem az erdőnek: ne féljen,
ha csattog a baltások hada.
Mert erősebb a baltánál a fa
s a vérző csonkból virradó tavaszra
új erdő sarjad győzedelmesen. rozsa
S még mindig lesznek fák, mikor a
a gyilkos vasat rég felfalta már
s a sújtó kéz is szent jóvátétellel
hasznos anyaggá vált a föld alatt ...
A víz szalad, a kő marad,
a kő marad.*

*Üzenem a háznak, mely fölnevelt:
ha egyenlővé teszik is a földdel,
nemzedékek őrváltásain
jönnek majd újra boldog építők
és kiássák a fundamentumot
s az erkölcs ősi, hófehér kövére
emelnék falat, tetőt, templomot.*

*Üzenem a háznak, mely fölnevelt:
a fundamentom Istentől való
és Istentől való az akarat,
mely újra építi a falakat.
A víz szalad, de a kő marad,
a kő marad.*

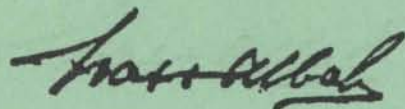
*És üzenem a volt barátaimnak,
kik megtagadják ma a nevemet:
ha fordul egyet újra a kerék,
én akkor is a barátjok leszek
és nem lesz bosszú, gyűlölet, harag.
Kezet nyújtunk egymásnak és megyünk
és leszünk Egy Cél és Egy Akarat:
a víz szalad, de a kő marad,
a kő marad.*

*És üzenem mindenkinek,
testvéreim, rokonaim, idegenek,
gonoszoknak, jónak, hűségesnek, alávalónak,
annak, akit a fájás űz és annak,
kinek kezéhez vércseppek tapadnak:
vigyázzatok és imádkozzatok!*

*Válahol fönt a magos ég alatt
mozdulnak már lassan a csillagok
s a víz szalad és csak a kő marad,
a kő marad.*

*Maradnak az igazak és a jók.
A tiszták és a békességesek.
Erdők, hegyek, tanok és emberek.
Jól gondolja meg, ki mit cselekszik!*

*Likasszák már az égből fönt a rostát
s a csillagok tengelyét olajozzák
szorgalmas angyalok.
És lézen csillagfordulás megint
és miként hirdeti a Biblia:
megméretik az embernek fia
s ki mint vetett, azonképpen arat.
Mert elfut a víz és csak a kő marad,
de a kő marad.*

MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG

1881 1945

BAJTÁRSI LEVÉL

HÍVEN!
BECSÜLETTEL!
VITÉZÜL!

A BAJTÁRSI LEVÉL ÉS KÖZPONT CÍME:
 VETERANS ASSOCIATION OF ROYAL HUNGARIAN GENDAEMERIE
 5324 PINEVIEW WAY, APOPKA, FL. 32703. U.S.A.

Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség:
Az MKCsBK. a volt Magyar Királyi Csendőrség történelmi szerepének és hivatásának örököse.

Feladata megőrizni és megörökíteni a volt Testület nemes hagyományait.

Az MKCsBK. a Hazájukból száműzött volt csendőrök bajtársi közössége, melynek tagjai lehetnek a volt Testület csendőrei (hivatalból), tiszteletbeli csendőrök (felkérésre) és csendőrbarátok (önkéntes alapon)—ha a Közösség céljaival és Feladatával egyetértenek.

Az MKCsBK. működési területén államilag engedélyezett "Nonprofit Corporation", az U.S.A.-ban EIN 59-3271347 szám alatt bejegyezve.

MKCsBK Bajtársi Levél:

Rendeltetése: 1.) A közös sorsra rendelt bajtársak összefogásának és tájékoztatásának biztosítása.

2.) Rászoruló Bajtársaknak és családjaiknak megsegítése.

3.) A volt Testületről alkotott torz megítélések és vélemények megváltoztatása.

4.) Előadások, ünnepélyek (Cső Nap) rendezésével a fenti célok eléréséhez szükséges anyagi alapok megteremtése.

A Bajtársi Levél az MKCsBK.-nak, mint világszervezetnek központi tájékoztatója.

Minden cikkért szerzője kiadásáért a B.L. kiadója felel. Szerkesztő bizottság: St. Clair Norbert, Körmendi Ferenc. Felelős kiadó Kiss Gábor, központi vezető.

Cím: Kiss Gábor, 5324 Pineview Way, Apopka, FL-32703.

MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG

BAJTÁRSI LEVÉL

1881 1945

51. évfolyam, Negyedik szám, 1999 November 1.

Felelős szerkesztő és kiadó vitéz Kiss Gábor.

+++++

A központi vezető jelent:

Ezévi harmadik, (Aug. 20-i) Bajtársi Levelünk abban a boldog reménység jegyében íródott, hogy "rövidesen" visszatér Hazánkba az a "Csendőrmúzeumi" anyag Torontóból, amit oly nagy szakértelemmel és szeretettel a felejthetetlen vitéz Szatmáry Károly szds. bajtársunk gyűjtött össze. Jelen sorok írásakor Dr. Lugosi József ezredes Úr vezetésével (A Hadtörténelmi Múzeum igazgatója) és négy múzeológus leltározza és csomagolja a csendőr emléktárgyakat. Ezt az értesítést Gerendás Ottó Bajtársunk adta, akivel Lugosi ezds. Úr ismertette a hazaviteli terveket és időpontokat.

Otthon leltározási ellenőrzés és átvétel után az anyag a Szeged-i Móra Ferenc Múzeum kezelésébe megy, amely szerződéses alapon ÁLLANDÓ kiállításra az ópusztaszeri Emlékparkban helyezi el.

Hogy miért választottuk a csendőanyag végleges nyugvóhelyének az ópusztaszeri Emlékparkot, annak három főoka volt: az első, hogy ott naponta közel 1.500 ifjúsági látogató van és nyer torzítástól mentes képet volt Testületünkről, másodsor, hogy a park kőkerítéssel körbezárt állandó biztonsági őrséggel védett terület és a világhírű Feszti körkép kiállítási helye, harmadszor, mert két kiállítási szobát bocsájtottak rendelkezésünkre a "KÖZIGAZGATÁSI" épületben, ahol egyikben egy őrsiroda, másikban egy "EMLÉKSZOBA" lesz berendezve.

Ezzel a régen húzódó üggyel és a vegre hazatérő gyűjteménnyel kapcsolatban, hálánkat és köszönetünket érdemli a "Torontói Magyar Ház" vezetősége a gondos és felelősségteljes kezelésért és megőrzésért, valamint a Múzeum Bizottsága Dr Koroknay Imre elnök Úr vezetésével, , mert az addig kétséges kérdések tisztázásáig nem adott engedélyt a Hazaszállításra, amíg az anyag kezelése és sorsa nem volt garantáltan biztonságban.

A magyarországi átvételt és leltározást Lám Béla fhdgy. bajtársunk vállalta, két t. cső. Kaiser Ferenc és Báthory Mária segítségével.

Akinek van olyan csendőr-vonatkozású értéke, amely tartós és hasznos megőrzést érdemel, kérjük közölje a B.L. szerkesztőivel 3290 Cranston Str. Deltona Fl. 32738. U.S.A., hazajuttatás érdekében.

Itt említjük meg mégegyszer és utoljára a lehetőséget, hogy az EGYÉNI megemlékezés céljára felállított emléklap (10X6 centiméteres bronz tábla) 1999 Dec. 31.-ig megrendelhető mert a foglaló keret nagysága az igényelt emléklapok számától függ. A szöveg nem lehet több három sornál és tizenöt betűnél: példa:

Édesapám, KOVÁCS KÁROLY m.kir. cső. törm.

felejthetetlen emlékére

PAPP GÁBORNÉ, SZÜL, KOVÁCS ÉVA

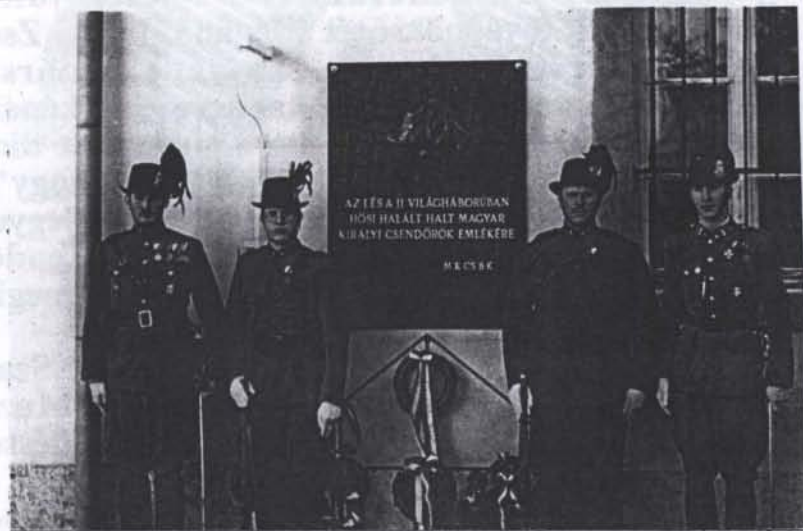
A tábla pontos szövegét és megrendelési árát, Hús amerikai Dollárt az évvégéig kell beküldeni a B.L. Deltonai címére.

Eddig hat megrendelés történt , két tiszt és négy altiszt bajtársunk közeli hozzátartozójától. Az általuk befizetett összeget külön tartjuk nyilván,

-2-

Második jelentésünk minden bajtársuk és t. bajtársunk imádságának eredménye:

ÁLL A CSENDŐR HŐSI HALOTTAK EMLÉKTÁBLÁJA.

A Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség az I. és a II. világháborúban hősi halált halt magyar csendőrök tiszteletére emléktáblát állít. Az emléktábla avatási ünnepség rendezését a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság végzi.

Színhely. Hadtörténeti intézet és Múzeum Budapest I. (vár) Kapisztrán tér 2-4.

Időpont: 1999. október 19. (kedd) 14⁰⁰.

Ezúton tisztelettel felkérem, hogy a Magyar Királyi Honvéd Hagyományörző Alapítvány két fő dísz őrt szíveskedjen biztosítani csendőr egyenruhában (kalappal és karabéllyal) az emléktábla avatási rendezvényre.

A csendőri dísz őrk feladata, hogy az emléktábla két oldalán álljanak őrségben az emléktábla avatási ünnepségen.

A rendezvényre a Budapesti Őrezred 5 fő honvédet biztosít (1 fő kürtös, 2 fő koszorúvivő, 2 fő díszőr a csendőrök mellett).

Az emléktábla avatási programja:

- ébresztő (kürtös);
- himnusz (lemezről);
- méltató beszédek (terveink szerint beszédet fog mondani: 1. LÁNYI Zsolt, 2. Dr. SZAKÁLY Sándor, Dr. PARÁDI József, 4.v. BÁNKUTY Géza, 5. v. KISS Gábor, 6. LENGYEL László, 7. v. SERÉNYI István. A beszédek időtartama összesen maximum 20 perc lehet;
- koszorúzás (terveink szerint koszorút fognak elhelyezni: Lányi Zsolt, Hadtörténeti Intézet, Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság, Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Alapítvány, Honvéd Hagyományörző Egyesület, a tiszteletbeli csendőrök, a Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség, a Magyarországon élő csendőrök, a Szt. László Ifjúsági Szövetség, a veterán koronaőrök nevében);
- szózat (lemezről);
- szilencium (kürtös).

A helyszínt és hangosítást a Hadtörténeti Intézet biztosítja.

Előreláthatóan az emléktábla avatási rendezvény 1 óránál nem lesz hosszabb.

-2-

A jó Isten különös kegyéből s velünkérző számos Csendőrbarát hathatós segítségével a Hadtörténeti Múzeum belső udvarának falán áll a csendőrök két háborún át adott önfeláldozó hazaszeretetének dicső bizonyítéka, a hősi emléktábla.

Hálás köszönetünket jelentjük az emléktáblánk fővédnökségét elfogadó Lányi Zsolt t. Cső. Bajtársunknak, a Magyar Köztársaság képviselőháza honvédelmi tanácsa elnökének, aki megnyitó beszédében 55 év óta nem hallott dicsérő szavak keretében többek között kijelentette, hogy " aki a harctéren életét adja Hazájáért, az hős! ---legyen az német orosz vagy magyar, gyalogos vagy csendőr és mindegyiknek egyformán kijár a hősokeket megillető tisztelet és megbecsülés.

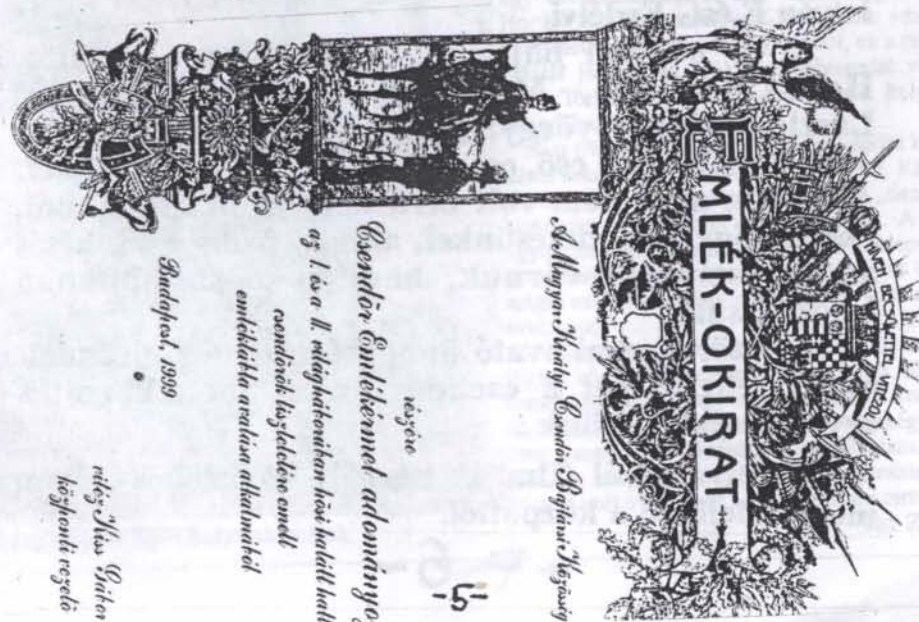
Köszönjük Házigazdánknek, Dr.Szakály Sándor Érdemkeresztes Bajtársunknak a Múzeum Főigazgatójának, aki történészi meggyőződéssel és érveléssel hirdette, hogy a magyar csendőrséget nem lehet 3-4 hónap szolgálati tevékenységére alapozva megbírálni, s elfelejteni a 64 év alatt végzett kliváló szolgálatát.

Dr.Parádi József

Lányi Zsolt, Kiss Ruth, Kiss Gábor

Az avató ünnepség után 32 kiválasztott Bajtárs felvonult a Múzeum "kis Tanácstermébe" ahol minden jelenlevő csendőr Bajtárs és minden az Emléktábla avatásában aktívan résztvevő a zünnepek emlékére elkészített Emlékjelvénnel lett kitüntetve. (összesen 59.

Hősi halottaink tiszteletére emelt Emléktábla felavatásának megörökítésére készült Emlékérem és Emlék Okirat kapható. Ára postaköltséggel együtt huszonöt U.S.Dollár.

Há már pénzről beszélünk, kötelességünk jelenteni, hogy az EMLÉKTÁBLA összköltsége 1.725, azaz EGYEZER HÉTSZÁZ HUSZONEGY Dollár volt. Ehhez 821 Dollárt a központ, 900 Dollárt pedig a v. Kőrössy Zoltán kezelésében levő bankbetétből fizettünk ki.

A kiadások rovincsolt elszámolása megtörtént és a másolatot elküldük vitéz Kőrössy T.cső. Bajtársnak.

Az Emléktábla kiadásaihoz hozzájárultak a beérkezés sorrendjében: Ausztráliai cső. csop., Kassai József, Tokay László, az MHBK, Andre de Bihar, Beóthy Kálmán, Eszes Mátyás, Clara Kőrössy, Domokos Sándor, Megay Klára, Balogh Ágnes, Dr. André László, Balogh Zoltán, Dr. Papp Gábor, United Hungarian Fund, Lajkó Mátyás, Dr. Kiss Gyula, Bagossy László, Katharine Záhonyi, az M.Kir. Csendőrök Családi Közössége, Molnár István, v. Kemes László, Simon James, Varga Imre, Sütő István, E. és G. Erdélyi.

Az otthoni bajtársa közül: Aszalós Bálint, Horváth Ernő, Máthé György, Dr. Lengyel László, Perjés György, Báthory Mária, Dr. Kovács Jenő és az angliai cső. csoport nevében Tompa József. Akinek a neve nem volt olvasható a mi hibánkból, kérjük figyelmesztetésünket, akinek pedig csak késés az ok, szívesen várunk, hogy jövő számunkban lehozhassuk.

A történelmi avató ünnepség számos újságnak adott lehetőséget a csendőrsorssal foglalkozni, s egynéhányat idézünk:

A táblaavatásról film is készült és szokott áron megrendelhető a közpottól.

„Akkor rend és fegyelem volt”

Emléktáblát avattak tegnap Budapesten a két világháborúban elesett csendőrök tiszteletére,

A csendőrök emberek voltak, és parancsot teljesítet – csendőr vagy honvéd –, akár német, akár szovjet – mondta Lányi Zsolt, a parlament honvédelmi aki meghal a hazájáért, az hősi halott. És ha ez a bizottságának elnöke a Magyar Királyi Csendőr Baj-kinek nem tetszik, vállalom, hogy emiatt engem társi Közösség és a Szemere Bertalan Magyar Rend-sajtó megtámadjon. A felelősség nem a végrehajt védelem-történeti Tudományos Társaság tegnapi hanem azé, aki kiadta a parancsot – tette hozzá emléktábla-avatásán. – Minden katona, akár magyar Ezért büszke vagyok arra, hogy ötven év után én hettem az, aki visszaadta a Magyar Királyi Csendőség becsületét.

Lányi Zsolt: Hősi halottak voltak

Az első és második világháborúban hősi halalt csendőrök emléktábláját Budapesten a Hadtörténeti Intézet és Múzeum udvarán helyezték. Parádi József, a Szemere Bertalan Társaság elnöke avatóbeszédében elmondta: a csendőrséggel kapcsolatosan általában három-négy hónapot emel ki a testület közel hetvenöt esztendő történetéből az 1944 áprilisa és júliusa közötti időszakot, amikor a csendőrség egy része részt vett a zsidóság deportálásában. Tette ezt parancsra, szolgálati utasításra, mondta Parádi, és hozzátette: a deportálások egy csendőrtisztekből álló küldöttség kereste Horthy Miklós kormányzót, és jelezte: amennyiben a testület végrehajtja ezt a feladatot, ez a csendőr halálát jelenti, és örök megőrzést von maga után. Történelmünkben mindenkinek helye van, hangsúlyozta Parádi.

Kiss Gábor a határon túl élő csendőrök képviselőjeként érkezett az Egyesült Államokból. Kiss szavak voltak, akik akadályozták, hogy egy „tiszt, polkamentes emlékművet” avassanak fel. A kormány ugyan nem képviseltette magát az ünnepségen, győzte meg lapunknak nyilatkozva Kiss Gábor, mégis csak a kormány engedélyére volt szükség avatáshoz.

A társaság nyilvántartása szerint 711 csendőr régiek közül, többségük 80 éven felüli. Kiss Gábor fontosnak tartja, hogy a régi csendőri szokások legalább a hűség, a becsület és a vitézség maradjon meg a mai rohanó, kissé romlott világban. Kiss szerint egy csendőrt nem lehetett megvesztegetni, hiszen jó volt a fizetésük, és tiszteletben tartották őt.

Tar Zsuzsanna

Tisztelgés 1999-ben

Szakály Sándor: Nem szerecsenmosdatás

A csendőrség katonailag szervezett közbiztonsági őrtestületként működött, amelynek feladata a klasszikus értelemben vett bűnüldözés és bűnmegelőzés volt – mondja Szakály Sándor történész, a Hadtörténeti Intézet és Múzeum főigazgatója. A szervezet jól működött, a mindenkorai törvények, előírások és rendelkezések alapján. Szakály szerint az egész szervezet tevékenységének megítélését negatívan befolyásolja 1944 tavasza és nyara, amikor a Magyar Királyi Csendőrség – hasonlóan más magyar rendészeti szervekhez és állami intézményekhez – részt vett a magyarországi zsidóság deportálásában. – Sommás volna az ítélet – mondja a történész –, ha a csendőrség szerepét kizárólag ez

alapján értékelnénk. Magam is elítélem a csendőrségnek ezt a tevékenységét, és én is elítélem azt a csendőrt, akit senki sem kényszerített arra, hogy pusztával verjen be marhavagonba terhes anyákat. De ezt nemcsak akkor, hanem ma is el kell ítélni – mondja Szakály, és hozzáteszi: a csendőrséget magát a ma embere sokféleképpen ítéli meg. Van, aki azt mondja, hogy „akkor rend és fegyelem volt”, és hogy a csendőrpofonokra vonatkozó történetek egy része csak legenda. – Az aratósztájkokat szokták még emlegetni, amikor a csendőrök fegyvert használtak, de ilyen három-négy alkalommal fordult elő – vélekedik Szakály. – Az első világháborúban a fronton vezényelt és ott katoná-

ként elesett csendőrökről még senki sem emlékezett meg. Mint ahogyan arról sem tudnak sokan, hogy Szamuelyék 1919-ben, a Tanácsköztársaság idején nem egy esetben minden ok nélkül akasztottak fel csendőröket. Az utókornak meg kell adni a lehetőséget, hogy halottaitól elbúcsúzzék. Ez nem jelent szerecsenmosdatást, pláne, ha kritikusán elmondjuk, hogy hol vétett a csendőrség, amely szintén a múltunk része, és amelyet kritikusán kell kezelni. Nem mondhatjuk azt, hogy valamit csak úgy egyszerűen kidobunk a múltunkból. A mostani emléktábla szövege: „Az első és második világháborúban hősi halált halt királyi csendőrök emlékére.”

P.L.

Emléktábla csendőröknek

„Az I. és II. világháborúban hősi halált halt magyar királyi csendőrök emlékére” feliratú táblát avatnak fel október közepén a Hadtörténeti Intézet és Múzeum falán. Az intézet főigazgatója és Lányi Zsolt, az esemény fővédnöke, a honvédelmi bizottság elnöke szerint a fronton elesett katonákat megilleti az emlékezés.

plakettet avatnak az intézmény falán.

Szakály szerint bizonyosan nagy vihart kavart majd az ünnepség, ám szerinte túl kellene lépni azon a felfogáson, amely szerint ez politikai kérdés, miként volt az az első világháborúban elhunyt csendőrökre emlékező tábla leverése a Bösör-ményi úton, 1945 után.

A másik fontos esemény volt a Rendvédelmi konferencián való részvételünk. Ezen nemcsak számos otthoni bajtárssal tudtunk találkozni, hanem olyan újabb összeköttetéseket találni, amely a csendőrök kártérítési igényét is elősegíthetik. Megismerkedtünk Dr. Prof. Helmut Gebhard osztrák ezredes és George Philippot francia tábornok urakkal, akik országaik csendőrségének képviselőiként jelentek meg és értékes beszámolót adtak. Mikor egy tervezett rendőrbemutatóra Pécsre együtt utaztunk, alkalmam volt a 45 utáni csendőrsorsot elmondani, amelyről eddig fogalmuk sem volt. Felkértek a mondottaknak írásbatételére, mert állást kívánnak venni és véleményt nyilvánítani a magyarországi H.M és B.M. illetékes szervei részére.

Philippot tábornol urat meghívtam az 2000 Februári 11-12-es csendőrnapiunkra a floridai Venice-be.

jobbomon Gebhart ezds balomom Philippot tbk aki még emlékszik erre a büszke táblára !!!

A Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem--történeti Tudományos Társaság rendezésében megtartott XIV. Konferencia (Okt. 5,6, 7.) is számos fontos és nagyértékű kérdéssel foglalkozott.

Azoknak, akik részvételükkel és személyes előadással valóságosabbá tették Testületünk kimagaslóan eredményes szolgálatát köszönetünket kell kifejezzük és a bajtársaknak és tiszteletbeli csendőröknek, akik ezen a képen láthatók köszönjük segítségüket.

Nem szabad tudomásrahozás nélkül hagyni azokat az újabb fejleményeket, amelyek a t. csendőröknek kinevezett új, t. bajtársaink szervező és felvilágosító munkássága eredményezett. A SZBMRTT keretében két évvel ezelőtt megalakult Csendőrségi Szakosztály az alábbiakról tájékoztat:

A szakosztály az önmaga számára kitűzött fő cél - a Magyar Királyi Csendőrség történetének hiteles és tárgyyszerű feldolgozása, valamint az elért eredmények minél szélesebb körben való ismertetése - megvalósításának első lépéseként a meglévő források feltárását kívánta elvégezni. A tanácskozás másik célja az volt, hogy megismertesse egymással a testület történetével foglalkozó kutatókat, illetve az egykori csendőröket.

A szép számban megjelenő hallgatóság előtt öt előadás hangzott el, melyek átfogták a hazánkban jelenleg ismert és elérhető források jelentős részét. A háborús pusztulás és az azt követő időszak nagyon lecsökkentette a rendelkezésre álló források számát. Mivel a felosztott testület tagjai évtizedeken át üldöztek, és módszeresen igyekeztek a szervezetnek még az emléket is kitörölni a magyar köztudatból, a meglévő anyagok csak néhány helyen lelhetők fel, és csak az utóbbi években váltak hozzáférhetővé. Mindezek miatt a szekció vezetése úgy látta jónak, hogy az előadók a lehetőségek szerint csak azokra az intézményekre koncentráljanak, ahol „egyszerű földi halandó” is kutathat. Nyugodtan leszögezhető tehát, hogy a rendezvény évtizedek hiányosságait igyekezett pótolni, hiszen egy olyan, valahá meghatározó szerepet betöltő testületnek, mint a csendőrségnek a magyarországi rendfenntartásban, a mai napig sincs összefogó forrásjegyzéke, amely megkönnyíthetné a témával foglalkozó kutatók munkáját.

A tanácskozást tíz órakor a levezető elnök Dr. Szakály Sándor felkérésére, a kor-elnök Lengyel László szkv. csendőr százados nyitotta meg, aki melegen üdvözölte a jelenlévőket, valamint megkérte az előadókat arra, hogy legjobb tudásuk szerint, mind a túlzó dicséretet, mind a túlzott elmarasztalást kerülve, igyekezzenek csak a tényeket ismertetni.

A megnyitót követően az elnök Kompordai Pál szkv. csendőr főhadnagynak, adta meg a szót, aki egy megemlékező, szomorkás versét olvasta fel, amely „tisztelességgel temette” a testületet.

A költemény után Dr. Szakály Sándor az első előadót, Csóka Ferencet, a csendőrségi szekció vezetőjét konferálta fel, aki a levéltári forrásokból referált. Az alapos munka szakszerű csoportosításban, tételesen sorolta fel a főbb levéltárakban jelenleg hozzáférhető csendőrségi témájú anyagokat.

Csapó Csaba, az ELTE tanársegédje sajnálattal számolt be arról, hogy az általa kutattott kéziratokban nem talált csendőrségi témájú anyagokat, egyben azonban felajánlotta a megjelenteknek, hogy szűkebb szakterületén, a dualizmus korszakán belül szívesen segít bárkinek, aki erre igényt tart.

A továbbiakban Illésfalvi Péter, az ELTE muzeológus hallgatója következett, aki az ország múzeumaiban fellelhető csendőrségi tárgyak feltérképezésének helyzetéről nyújtott tájékoztatást. Az előadó hangsúlyozta, hogy az anyag számbavételének még csak a kezdeténél tart, de már így is jelentős eredmények születtek, hiszen érdeklődő levelére több helyről pozitív, segítőkész választ kapott.

Kiss István Géza, honvéd alezredes, a Hadtörténeti Múzeum muzeológusa, egy különösen aktuális témáról, a Torontóból remélhetően hamarosan hazakerülő "Csendőrmúzeum" anyagáról beszélt. Az előadó tételesen összegyűjtötte és csoportosította a kinti anyagra vonatkozó adományjegyzéket.

Az utolsó előadó Kaiser Ferenc, a csendőrségi szakosztály titkára, a tárgykör szempontjából legjelentősebb közönyvtárak, a Hadtudományi Könyvtár, az Országgyűlési Könyvtár és az Országos Széchényi Könyvtár állományának a csendőrségre vonatkozó anyagainak ismertetése.

Az előadások végeztével Tárkányi László szkv. csendőr főhadnagy a Magyar Királyi Csendőr Bajtársi közösség nevében tiszteletbeli csendőri okleveleket adott át.

Levelezések.

Máthé Jenő Bajtársunknak köszönjük mind a két levelét, s a tájékoztatóját a kértett szemályról.
vitész Géczy Mihály -nak a Képes Híradóban megjelent írását meghatottan olvastuk. Míg M.O-n voltam okt 4 és 21 között küldött "REGISTRED"levelét a posta visszaküldte. Kérem újból elküldeni.

vitész Domokos Sándor bajtársunk küldeményét és levelét nyugtázzuk, Soos és Kenyeres bajtársakat szeretettel köszöntjük. -11-

Szakály János bajtársunknak köszönjük hatásos közreműködését és a "Szabad Magyarországiért Emléklap" átvétele alkalmából lehetőségét, hogy a Miniszterelnök Úrnak felterjesztésemet átadja.

Varga Géza bajtársunknak köszönjük támogatását és kívánjuk, hogy még sok évig végezze az ifjúság érdekében oly fontos tevékenységét.

Molnár István Bajtársunknak külön is megköszönjük **HATALMAS** támogatását személyében is és az MKCsCs nevében IS"

HALÁLOZÁSOK:

Jagos Béla csendőr bajtársunk 1999 szeptember 3.-án lakásán szívattakot kapott, eszméletlen állapotban vitték kórházba, ahol 5.- én csendesen elhunyt. Koporsóját a baktalórántházi cső. őrsparancsnokság zászlója takart. Az MKCsBK nevében Szelei József szórványvezető búcsuztatta.

Balogh Zoltánné, Margit t. cső. feleség 78 éves korában váratlanul elhunyt. Gyászolja Férje, négy felnőtt lánya, hét unoka és három dédunoka.

Pillanatképek a cső. hősök Emléktábla-avatásáról.

Főigazgató házigazda
Dr. Szakály Sándor

A főszónok
v. Serényi

Lányi kitüntetett
Parádi Katicát

Váczi Levente
Cső. Díszőr

Az Emléktábla avatás főszereplői

ÜZENET HAZA

Üzenem az otthoni hegyeknek:

a csillagok járása változó.
És törvényei vannak a szeleknek,
esőnek, hónap, fellegeknek
és nincsen ború, örökkévaló.
A víz szalad, a kő marad,
a kő marad.

Üzenem a földnek: csak teremjen,

ha sáska rágja is le a vetést.
Ha vakond túrja is a gyökereket.
A világ fölött öröklik a Rend
s nem vész magja a nemes gabonának,
de hire sem lesz egykor a csalánnak;
az idő lemarja a gyomokat.
A víz szalad, a kő marad,
a kő marad.

Üzenem az erdőnek: ne féljen,

ha csattog és a baltások hada.
Mert erősebb a baltánál a fa
s a vérző csonkból virradó tavaszra
új erdő sarjad győzedelmesen. rozsdá
S még mindig lesznek fák, mikor a
a gyilkos vasat rég felfalta már
s a sújtó kéz is szent jóvátétellel
hasznos anyaggá vált a föld alatt...
A víz szalad, a kő marad,
a kő marad.

Üzenem a háznak, mely fölnevelt:

ha egyenlővé tesz is a földdel,
nemzedékek örváltásain
jönnek majd újra boldog építők
és kiássák a fundamentumot
s az erkölcs ősi, hófehér kövére
emelnek falat, tetőt, templomot.

Üzenem a háznak, mely fölnevelt:

a fundamentom Istentől való
és Istentől való az akarat,
mely újra építi a falakat.
A víz szalad, de a kő marad,
a kő marad.

És üzenem a volt barátainak,

kik megtagadják ma a nevemet:
ha fordul egyet újra a kerék,
én akkor is a barátjok leszek
és nem lesz bosszú, gyűlölet, harag.
Kezet nyújtunk egymásnak és megyünk
és leszünk Egy Cél és Egy Akarat:
a víz szalad, de a kő marad,
a kő marad.

És üzenem mindenkinek,

testvérnek, rokonnak, idegennek,
gonosznak, jónak, hűségesnek alávalónak,
annak, akit a fájdalom üz és annak;
kinek kezéhez vércseppek tapadnak:
vigyázzatok és imádkozzatok!

Válahol fönt a magos ég alatt
mozdulnak már lassan a csillagok
s a víz szalad és csak a kő marad,
a kő marad.

Maradnak az igazak és a jók.

A tiszták és a békességesek.
Erdők, hegyek, tanok és emberek.
Jól gondolja meg, ki mit cselekszik!

Likasszák már az égben fönt a rostát

s a csillagok tengelyét olajozzák
szorgalmas angyalok.

És leszen csillagfordulás megint
és miként hirdeti a Biblia:

megmérgetik az embernek fia
s ki mint vetett, azonképpen arat.
Mert elfut a víz és csak a kő marad,
de a kő marad.

Handwritten signature: István Váczi